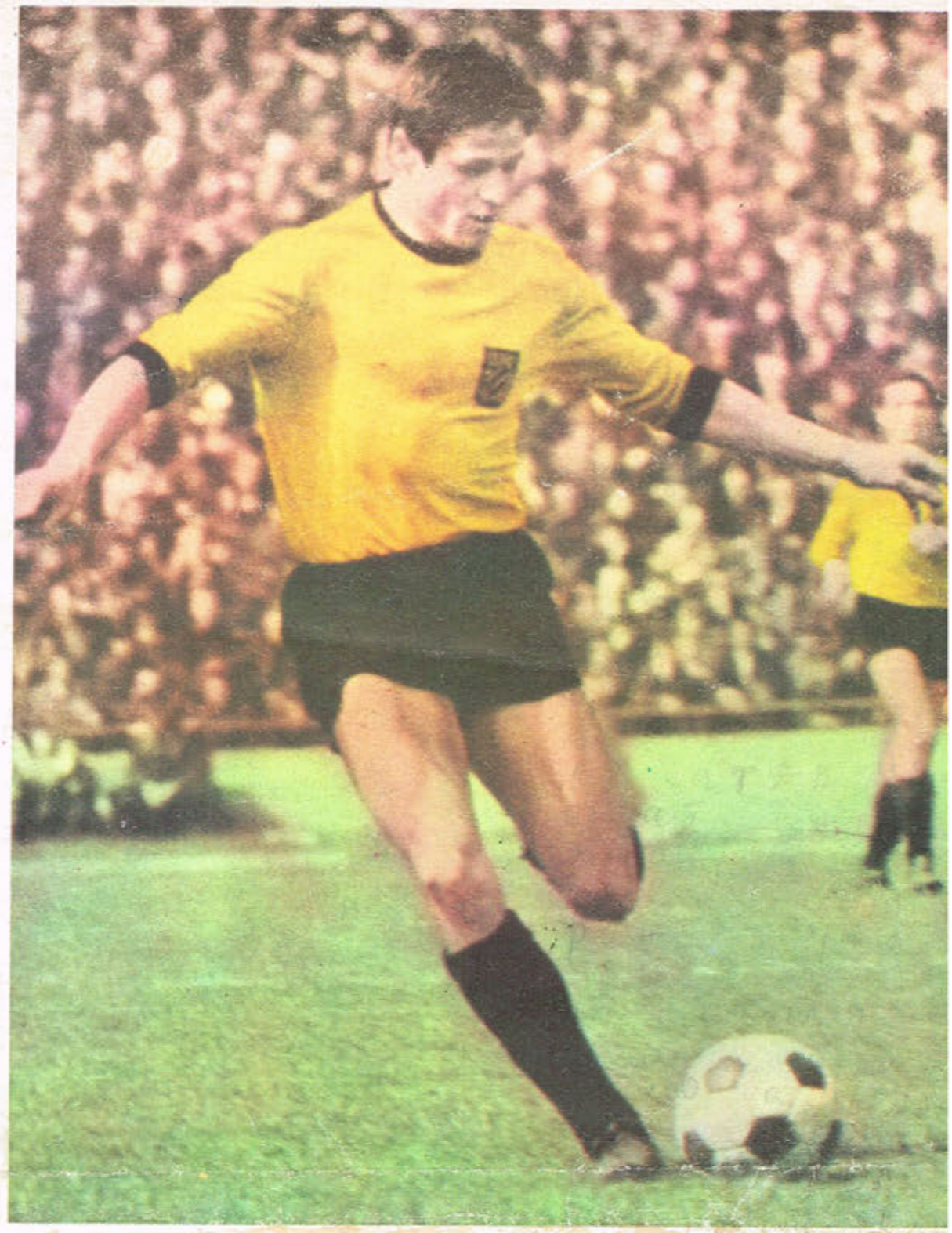
Старт

ИЛЮСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК

Брой 137 ● 15 януари 1974 ● 25 ст.

Издание на ЦС на БСФС

БЛИЗЪК КОНТАКТ С ГОЛЕМИЯ БАСКЕТБОЛ

Стр. 4

ДИНКО ДЕРМЕНДЖИЕВ – ЕДИН ОТ МНОГОТО СЛАВНИ ВЕТЕРАНИ – АКТИВНИ СПОРТИСТИ...

Стр. 8-9

ВЕТЕРАНИ

НЕВЕДОМИТЕ ПЪТИЩА НА ЛЮБОВТА

Стр. 6.

ЗАСАДАТА

Стр. 3

В НЕГО СЕ УЧАТ СВЕТОВНИ ШАМПИОНИ

1 А. СЕЛИМОВ СЕ ЗАВРЪЩА СЪС ЗЛАТЕН МЕДАЛ ОТ. . . СВЕТОВНОТО ЮНОШЕСКО ПЪРВЕНСТВО ПО СВОБОДНА БОРБА.

2 БОРЦОВАТА ЗАЛА Е ВИНАГИ ПРЕПЪЛНЕНА С ПОДРАСТВАЩИТЕ МАЙСТОРИ НА ЕДИН ОТ НАЙ-ЛЮБИМИТЕ СПОРТОВЕ В ОКРЪГА.

3 ЗАМ.-ДИРЕКТОРЪТ НА ГИМНАЗИЯТА МЛАДЕН БОБЕВ ИЗПОЛЗУВА СВОЯ ВЪЗПИТАНИК ЕМ. ДЮЛГЕРОВ – БАЛКАНСКИ ШАМПИОН – ЗА ОБМЯНА НА ОПИТ С ПО-МЛАДИТЕ ЧУКОХВЪРГАЧИ.

4 МНОГОЧИСЛЕНА Е ГРУПАТА НА БЕГАЧИТЕ НА СРЕДНИ РАЗСТОЯНИЯ ОТ ОСМОКЛАСНИЦИ И ДЕВЕТОКЛАСНИЦИ, РЪКОВОДЕНА ОТ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ ИВАН ДИМИТРОВ

Снимки: Иван ЧЕРНЕВ

Резултатите, радващи и напълно закономерни, имат определени цифрови измерения. Само през миналия сезон 22 медала от републикански първенства украсиха гърдите на най-добрите възпитаници на ССУ в Разград начело със световния юношески шампионА.Селимов, балканския първенец на чук Ем.Дюлгеров и др.; девет млади спортисти обличат националния екип; юношеските отбори по свободна борба (мл. и ст. възраст) са републикански шампиони. . . За завоюваният авторитет говори и друг факт: не един и двама специалисти от страната сами водят тук най-надеждните си възпитаници.

– И преди школите по тези два спорта работеха добре – споделя Мл. Бобев. – Но ние не бихме запазили завоюваните позиции, ако не бе създадено спортното училище!

Наистина подобрените условия позволиха по-голям годишен тренировъчен обем, но повишеното качество дойде главно от по-правилно организираната и

ЦЕЛЕНАСОЧЕНА РАБОТА СЪС СПОРТНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ КАДРИ

Изработването на годишните планове например не бе по силите на всички преподаватели, но с помощта на по-опитните от тях започна да се прави необходимата методическа документация, дори и за индивидуалната подготовка на най-надеждните млади спортисти. Похвалната любознателност на директора Д. Джабаров и на останалите специалисти им помогна да усвоят напълно и периодическата отчетност. Тя ги приучи да анализират работата, да проверяват ефективността на тренировъчните средства, да усъвършенствуват непрекъснато учебния процес. Всички приеха и честите контролни изпитания (не „два пъти годишно, а ежемесечно!), съпътствувани от функционални изследвания.

Наред с традиционните форми за квалификация на преподавателите трябва да отбележим методическите сбирки всеки вторник, на които се обсъждат както чисто практически въпроси, така и новостите в спортната наука. Очевидно, пълната с методическа литература библиотека в кабинета на преподавателите не е "лъскава фасада". И тя, и постигнатото говорят убедително за най-отличителното в стила на преподавателите: вкус към методическите изисквания и новостите в организацията и ръководството на учебно-тренировъчния процес.

А постигнатото личи в констатацията на неотдавнашната проверка от ЦС на БСФС: ". . .Пораснали са майсторството и опитът в преподаването!"; личи и в постиженията на младите спортисти на тепиха и пистата у нас и в чужбина.

Разбира се, и тук има недорешени проблеми (медицинското обслужване, битовите условия и пр.) "Скрити резерви" има и в методическата работа. Но и с постигнатото досега ССУ оказва

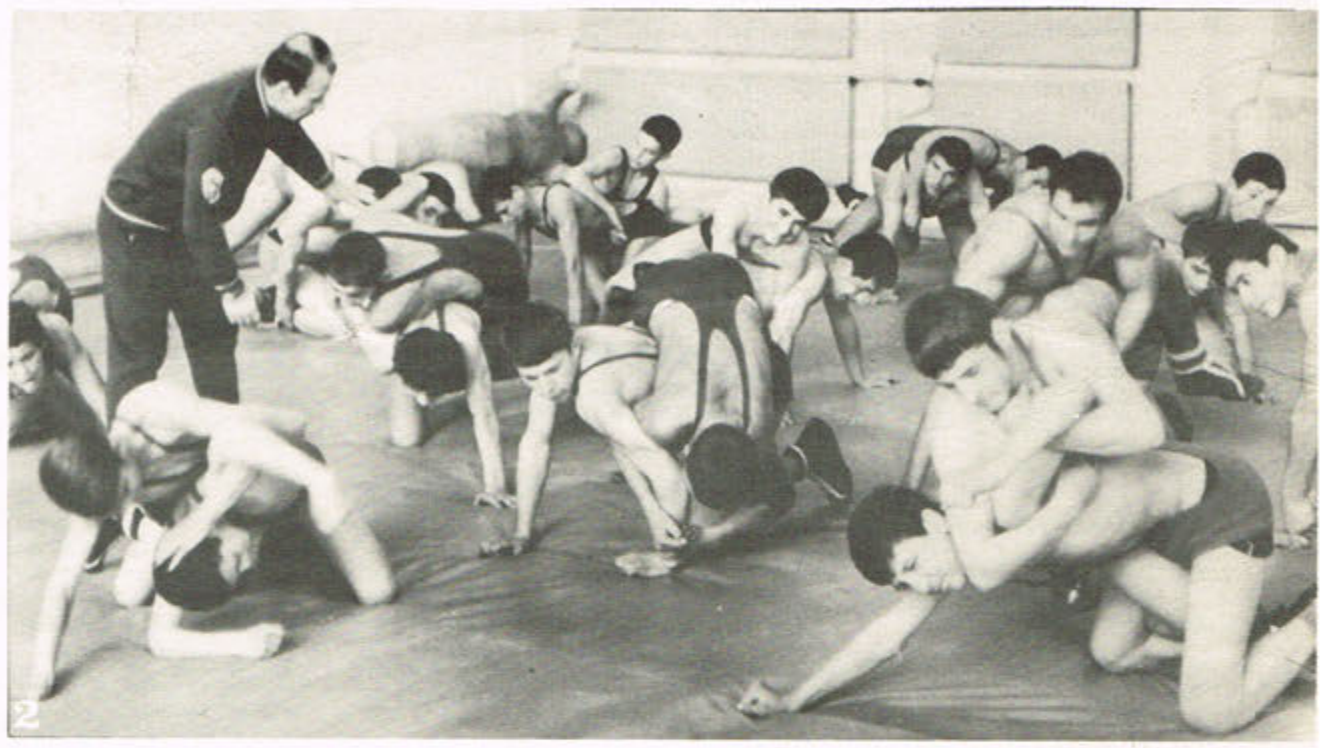
БЛАГОТВОРНО, ПОЛОЖИТЕЛНО ВЛИЯНИЕ

върху дейността на цялата окръжна организация в качественото развитие на посочените спортове.

Със знанията, умението и опита си най-добрите преподаватели неизменно са лектори на всички курсове за подготовката на нови обществени кадри, на окръжните треньорски семинари, на някои методически сбирки на учителите по физическо възпитание (специално по въпросите на борбата и леката атлетика). Не рядко треньори от окръга посещават училището, за да обменят опит.

Зам.-председателят на ОС на БСФС по методическата работа Д. Порков сподели, че "спортното училище в Разград играе водеща роля в организацията и управлението на учебно-тренировъчния процес!" Необходимо е обаче ОС да удвои усилията си за практическото внедряване на този опит и в другите звена на детско-юношеския спорт. В школите и групите към ОС, отдел "Народна просвета", пионерския дом, д-во "Лудогорец" и др. има общо 29 треньори и 22 хонорувани преподаватели, обхванали в системна тренировъчна работа над 1200 деца и юноши. При по-голяма настойчивост и активност от страна на ОС на БСФС и междуведомствения съвет за ДЮС обаче сега в хода на отчетно-изборната кампания в окръга всички тези групи може и трябва – съобразно възможностите си – да синхронизират своята дейност, ползувайки още по-пълно положителния опит на средното спортно училище.

Любомир ГИНЕВ

ТОВА СЕ СЛУЧИ

ПРЕДИ 65 ГОДИНИ група чехословашки хокеисти за първи път участвуват на международен турнир по хокей на лед. Впрочем турнирът във френския зимен курортен център Шамони през 1909 г. бе първото международно състезание в "стария" континент по тази сравнително нова игра в Европа. Известно е, че хокеят на лед е пренесен първоначално в Англия от канадците, които са били под владичеството на Великобритания. . .

1908 г., само една година преди това, се счита за рождена дата на хокея на лед в Чехословакия. Първият международен турнир в Шамони – спортен център, който преди 50 ГОДИНИ организира първото световно първенство по хокей на лед, е послужило на тогава неопитните чехословашки хокеисти да опознаят по-добре правилата на играта, която страстно привличала младежта от големите градове. Започнали да се основават клубове. Един от първите бе този на АС "Спарта" (*виж снимката на първите осем хокеисти*).

Две години след първото участие на международен турнир Чехословакия се явява на втория европейски шампионат през 1911 г. (на първото европейско първенство през 1910 г., спечелено от Англия, Чехословакия не участвува). Дебютът бил знаменателен. Чехословашките хокеисти спечелват първото място. От 1911 г. досега Чехословакия 12 пъти спечелва европейската титла. Все пак истински възход на хокея в Чехословакия настъпва след Втората световна война, когато националният отбор на страната на три пъти (1947, 1949 и 1972 г.) спечелва световната шампионска титла. . .

Старт

ИЛЮСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК

СТАДИОН "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"

СОФИЯ

Пощенска кутия 797

Тел. 87-71-62, телекс 22-736

Редакционна колегия: главен редактор–Недялко ДОНСКИ, Алекси МЛАДЕНОВ, Асен НЕЙКОВ, Ваня ВОЙНОВА, Димитър ДЖАРОВ (зам. главен редактор), Дочо ДОЧЕВ (художествен редактор), Ешуа АЛМАЛЕХ, Иван ЖЕЧЕВ, Климент ВЕЛИЧКОВ, Маргарита РАНГЕЛОВА, Митьо ЕКСЕРОВ (отговорен секретар), Никола КОСТАДИНОВ, д-р Николай МИНЕВ, Петър ХАДЖИЙСКИ, Серафим СЕВЕРНЯК, Ясен АНТОВ.

Художествено оформление Георги ДОЧЕВ

Държавен полиграфически комбинат "Димитър Благоев" 20121

ЗАСАДАТА

Правилото е ясно:

"Играч е в засада, ако се намира по-близо до противниковата линия на вратата, отколкото е топката в момента на удара по нея от съиграч, освен:

– ако играчът се намира в собствената половина на игрището;

– ако има най-малко двама противникови играчи по-близко от него до линията на тяхната врата;

– ако топката е била докосната или с нея последен е играл противников играч;

– ако играчът получи топката направо от удар от вратата, ъглов удар, хвърляне на топката и съдийска топка."

На пръв поглед всичко изглежда ясно. А разясненията към правилото заемат... 25 страници в правилника.

ДЕНЕВ ОТБЕЛЯЗВА ТРЕТИ ГОЛ ВЪВ ВРАТАТА НА "ЛОКОМОТИВ"(ПД). ОСТАНА СЪМНЕНИЕТО ЗА ЗАСАДА И... РЕШЕНИЕТО НА СЪДИЯТА.

Имаше ли засада? Или не?

Споровете на трибуните продължават дълго. Специалистите се връщат отново към положението – гледат филми, видеозаписи, снимки. Споровете продължават...

Но решителна – както при всички други случаи на един футболен мач – думата на съдията. Неговата и – за разлика от всички други присъждания – на помощниците му. Защото техните сигнали, макар че трябва да бъдат потвърдени от човека със свирка, в огромното мнозинство от случаите се вземат за чиста монета. И все пак една статистика показва по безспорен начин, че най-много, най-решителни грешки стават при определянето на засадите. Едно продължително наблюдение на срещи в ГДР и РФГ ни е убедило, че неточно съдените засади са между 4 и 8 на един мач... Не са малко!

Не е и чудно, че е така... Засадата е безспорно е най-интересното, най-тънкото и затова – най-хубавото правило във футбола. Би могло и да се каже, че то надхвърля всяките на правилника, ако щете – всички останали изисквания в играта. Защото е изпитание на интелигентността на състезателите, на индивидуалната им, на колективната им мисъл в играта. Няма нищо по-лошо от това ограничението, както безспорно е засадата за нападателите, да бъде превърнато в техен съюзник. Нима не си заслужава да видиш Всичките 90 минути на един мач, за да видиш – макар само веднъж! – как ловко, с шахматна точност нападателят остава сам зад противниковата защита, без да е нарушил правилата? Или обратното – как само с крачка напред защитникът е провалил продължителна и майсторска комбинация на своите съперници, изпаднали изненадващо за самите тях в засада...

А точно така, както "проверява" интелигентността на футболистите, засадата прави чудесна преценка на умението на съдиите. И на компетентността на зрителите...

"Изпитът" обаче често остава неиздържан – и от първите, и от вторите, и от третите...

Причината е проста – засадата се отсъжда в момента на подаването, а не в момента на получаването на топката. А точно тя е непрекъснатото наблюдаването тяло на терена. Малцина – най-вече сред състезателите и особено сред зрителите – си дават сметка за това, което става встрани от топката. Те просто виждат, че играчът с топка е зад защитата, без да могат да си дадат сметка къде е бил той в момента, когато негов съиграч е нанесъл удар по нея.

И още нещо – правилото за засада има тънкости. Преминаването от пасивна в активна засада, получаването на топката от съперника, освобождаването от засада, изключенията в правилото са все моменти, които не се знаят добре от много зрители, пък – за съжаление! – и от ред футболисти...

Грешат обаче и съдиите. хората, които едва ли могат да бъдат обвинени в незнание на правилата. Струва ми се, че корените на техните грешки трябва да се търсят в няколко посоки:

● мнозина от тях не съумяват да "раздвоят" максимално точно вниманието си между топката и ситуацията на терена, т.е. последния защитник. При това положение не е чудно, че често изпадат в положението на зрители...

● ред съдии плащат данък на неписаното правило, че "всичко, което е съмнително, трябва да се присъжда". А при засадата винаги има "съмнение" – ситуациите се разиграват за части от секундата, засадата се определя със сантиметри (а игрището е няколко декара...), понякога изникква сред куп играчи, които са в непрекъснато движение;

● не са малко и съдиите, които не могат да устоят на "натиска" на трибуните и волю-неволю стават проводник на недостатъците на нейните посетители.

А тези грешки – дори само между четири и осем на мач! – значат много. Защото спъват развитието на интелектуалното начало в: играта, защото пречат на нейната динамика.

* * *

Проблемите около засадата не са от вчера. Съществуват и у нас, и в чужбина, и на всички големи състезания. Вероятно ще дойде време, когато на помощ ще бъде повикана и техниката. А дотогава нека се мъчим да бъдем по-компетентни зрители...

С ПОДОБРЯВАНЕ НА СЪДИЙСТВОТО

Когато стане дума за засади, трябва откровено да признаем, че нашите съдии имат все още проблеми за разрешаване... По този въпрос даваме думата на Митко ЧУКОВ, председател на методичния съвет при РФСК:

– Някои специалисти твърдят, че у нас се свирят повече засади, отколкото в други страни.

– Нямам такава статистика, а и да я притежавах, тя нямаше да говори нищо особено. Всичко зависи от начина на игра – там, където се играе нападателно, винаги има повече засади.

– Значи ли това, че нашите съдии не правят грешки?

– Напротив. Но грешките се отнасят както за неотсъдени, така и за присъдени несъществуващи засади. Вероятно те се компенсират и затова не мога да твърдя, че у нас се свирят повече засади, отколкото в чужбина.

– На какво се дължат тези грешки?

– Засадата е най-тънкото правило във футбола. То трябва да се прилага в ситуации, които се изменят само за мигове. При това вниманието на съдията е раздвоено – той трябва да наблюдава и топката, и последния защитник. И своевременно да заеме позиция на линията на последния защитник, тъй като всяко отклонение от нея изменя ъгъла на наблюдение и оттам – точността на присъжданията.

– Излиза, че на помощниците е по-трудно, отколкото на главния съдия. А каква е неговата роля?

– Точно така. Но и главният съдия не трябва да бъде безучастен. Той трябва да оценява точно всеки вдигнат флаг. Ако се движи повече, ако е там, където се разиграват събитията, той може да има отношение и към засадите...

– Не се ли подценява при това положение институтът на помощник-съдиите? Тази роля обикновено се оставя за по-малко подготвените?

– Друг начин няма. За всеки кръг са нужни два пъти повече помощници, отколкото главни съдии. Това е пътят, по който трябва да влезе всеки млад съдия в големия футбол. Разбира се, при формирането на съдийските тройки трябва задълбочено да се мисли...

– Какво друго може да се направи?

– Тъч-сидиите могат да "тренират" само по време на мач. "Сухите" тренировки са невъзможни. Това означава, че равнището на помощник-съдиите, чиято роля излиза на преден план особено когато се заговори за засади, може да бъде повишено с подобряване на футболното ни съдийство въобще.

108 ГОДИНИ И ..БЪДЕЩЕТО

ТОЗИ ГОЛ НА МЛ.ВАСИЛЕВ В МАЧА ФРАНЦИЯ–БЪЛГАРИЯ, ИГРАН В НАНТ, НЕ БЕ ПРИЗНАТ ЗАРАДИ ЗАСАДА. А СЕ ВИЖДА ЯСНО, ЧЕ ЗАЩИТНИКЪТ ВДЯСНО НОВИ Е ЕДНА КРАЧКА В НАКАЗАТЕЛНОТО ПОЛЕ, ДОКАТО БЪЛГАРИНЪТ Е ОТЧЕТЛИВО ИЗВЪН НЕГО. ТОВА НЯМА ДА ПОПРЕЧИ НА ФРАНЦУЗИНА (НА ВТОРАТА СНИМКА) ДА ВДИГНЕ РЪКА ЗА ЗАСАДА...

ИЗКУСТВЕНИТЕ ЗАСАДИ СА ЕДИН ОТ СПЕЦИАЛИТЕТИТЕ НА "АЯКС". ТОЗИ ПЪТ ТЕ СА ОСТАВИЛИ ЗАД ГЪРБА СИ ПЕТ СЪПЕРНИЦИ.

Материалите са написани от Митьо ЕКСЕРОВ

Футболните правила – както законите на всяка игра! – са се изменяли. Но това е ставало бавно, още по-трудно става сега.

Бавно се е изменяло и правилото за засадата. Неговата еволюция има четири дати:

● 1866 г. Играчът не е в засада, ако три играчи на противника са по-близо до собствената си врата, отколкото самият той.

● 1878 г. Засада няма, когато пасът с топката е играл противников играч.

● 1907 г. Засада има само в полето на противника.

● 1921 г. Засада няма, когато топката се вкарва в игра от вратата (аут).

● 1925 г. Засада няма, когато двама (в това число и вратарят!) – а не три, както преди това – са по-близо до собствената си врата, отколкото нападателят.

Впрочем последното изменение бе право революционно. То повлия решително върху развитието на тактиката във футбола и даде възможност да се създадат нови схеми.

Какво ще бъде бъдещето на засадата? Бяха изпробвани различни предложения. Засадата да бъде отменена едва 25 ярда (22,86 м) след вратата; засадата да бъде фиксирана само след линия, която е продължение на линията на наказателното поле; засада въобще да няма.

Някои експерименти показаха изрично повишаване на резултатността, други не показаха направо нещо ново. И предложенията – поне засега – останаха "към дело". Вероятно ще останат още дълго там.

Защото футболът едва ли трябва да бъде лишен от най-интересното, най-интелектуалното си правило.

ПЪРВИТЕ РЕЗУЛТАТИ

КЕШ-МЪЖЕ

Група „А“: „Берк“ (Фр)-“Расинг“ (Бел) 88:61, „Макаби“ (Тел Авив)-„Инис“ (Варезе) 77:83.

Група “Б“: „Винербергер“ (Виена)-„Раднички“ (Белгр) 79:68, „Академик“ (Сф) -„Реал“ (Мадрид) 83:109.

Срещите-реванш са на 17 т.м. На мача в Мадрид съдии са Бестген (ГФР) и Кетс (Анг), а комисар на ФИБА – Бюснел (Фр).

КНК-МЪЖЕ

Група „А“: ЦСКА „Септ. знаме“-„Црвена звезда“ (Белгр) 88:81, „Сакла“ (Торино) почива.

Група „Б“: „Спартак“ (Бърно)-„Стяуа“ (Букурещ) 96:85, „Естудиантес“ (Мадрид) почива.

Срещите-реванш са на 16.т.м. На мача в Белград съдии са Нягулеску (Рум) и Питхолд (Швейц), а комисар на ФИБА – Цулос (Гър).

КЕШ-ЖЕНИ

Група „А“: „Политехника“ (Букурещ)-МТК(Будапеща) 84:58, „Даугава“(Рига)-„Станда“(Милано) 94:35.

„Група „Б“: „Славия“(Прага)-„Марица“(Пд) 79:68, ЛКС (Лодз)-„Клермон“ УК (Клермон Феран) 44:76.

Срещите-реванш са на 17 т. м. На мача в Пловдив съдии са Ардито (Ит) и Шекши (Унг), а комисар на ФИБА – Керази (Тур).

БЛИЗЪК КОНТАКТ С ГОЛЕМИЯ БАСКЕТБОЛ

УДОВОЛСТВИЕТО

“Големите въпросителни”, “четирите хикса”, “групата с шансове за всички” – тези и подобни думи, казани и написани по повод българската група на световното първенство по футбол, важат с пълна сила и за жребия, който определи съперниците на нашите отбори в четвъртфиналите на европейските клубни баскетболни турнири. Още преди месец любителите на спорта предвкусваха удоволствието от контактите с големия баскетбол и трябва да бъдат благодарни на “Академик” (Сф), ЦСКА “Септ. знаме” и “Марица”, които преодоляха трудни препятствия на осминафиналите и пробиха до този етап на турнирите, който осигурява срещи с европейския баскетболен елит. Защото още първият допир с него предизвика признанието: “Това баскетболът бил много хубава игра!”

ИЗХОДЪТ

Още по-добре би било, ако нашите представители бяха дали по-голям принос за оформянето на това впечатление. . . Но хубаво е все пак, че гостите показаха това, което се очакваше от тях, това, което може да се очаква от четирикратния носител на купата на шампионите “Реал” (Мадрид) начело с най-добрия европейски баскетболист Брабендер, с националите Луик, Кабрера и Рулан, с американеца У. Шчербяк; от 12-кратния шампион и сега носител на купата на Югославия “Црвена звезда” със своите “светила” Капичич, Симонович, Славнич, Вучинич. Срещу такива съперници от най-висок ранг всякакъв изход от мачовете изглежда приемлив. Всякакъв, освен този, с който завърши двубоят “Академик”-“Реал”. Тъй като всъщност двубой нямаше. . .

СТРАТЕГИЯТА

Не е нужна кой знае каква прозорливост, за да се отгатне намерението на студентите да прескочат в полуфиналите за сметка на останалите два отбора в групата: “Раднички” (Белград) и “Винербергер” (Виена) нямат нито славата, нито (предполага се) класата на “Реал”. Но бе достатъчно да решат да “отпишат” испанците, за да загубят изведнаж най-силното си оръжие: умението да се мобилизират в решителни моменти, с което трети сезон успешно “лъжат” противниците си в републиканското първенство. И да стане не очевидно, а просто очевадно, че всъщност разполагат със съвсем ограничен игрови арсенал: кондиция под всякаква критика, която ги доведе до пълна капитулация в края на мача, немощна и неориентирана защита, еднообразно и неефикасно нападение, което счита, че си е свършило работата, ако успее да “пробута” топката до Голомеев. Дай, боже, резултатите срещу “Реал” наистина да се окажат без влияние върху Висшата стратегия на “Академик” в шампионския турнир. Но във всички случаи те влияят върху реномето на дружеството, на целия ни баскетбол! И тъкмо заради

ПРЕСТИЖА

капитулантството е непростимо. Той обаче като че ли най-малко интересува нашите шампиони. Които, след като през миналата година станаха автори на безпрецедентен случай в историята на турнирите срещу “Динамо” (Букурещ), сега отново свързаха името си с печален рекорд: разгром с трицифрен резултат и с двуцифрена разлика на свой терен, пред своя публика. И ако неподготвен, но амбициран, “Академик” е все пак добър отбор, то неподготвен и безволев, “Академик” става жалък отбор. А българският шампион няма право да изглежда жалък! Както впрочем и да бъде неподготвен....

За ЦСКА “Септ. знаме” от стратегическа гледна точка също не “Црвена звезда” бе онзи състав, който по-лесно от “Сакла” (Торино) може да бъде елиминиран. Прави чест на армейците обаче, че събраха всичките си морални и физически сили и ги вложиха в една цел – победата. Която може да се окаже недостатъчна за крайния успех, но вече донесе и авторитет на “ковачите” и, и удовлетворение на почитателите им.

УРОКЪТ

Колкото контактът с големия баскетбол е радост за зрителите, толкова (и още повече) би трябвало да бъде той урок за играчите. А от “Реал” и “Црвена звезда” има какво да се научи. Да оставим настрана структурата на съставите. Не защото е без значение примерно това, че във всеки момент на терена белградската петорка (среден ръст 197 см) превишаваше с 6 см тази на армейците (191 см) или че ние нямаме крило с ръста на гарда Симонович (196 см). А защото този пасив трудно се наваксва (един резерв е ориентацията на играчите по постове). По-важно е да се разбере, че без големи солисти няма голям отбор. Пасът на Славнич и дрибълът на Кабрера, стрелбата на Шчербяк и Капичич, мъдростта на Луик и рационалността на Вучинич, универсализмът на Симонович и Брабендер ги правя звезди от първа величина, позво ват им сами да решават и на сложните ситуации на терена. Но с мо с

ВИСОК МОРАЛ

блестящите индивидуалности ст ват отбор-звезда. И гостите проявиха в няколко посоки. На пър място – в спазването на строга та тическа дисциплина. За “Реал” мя стил, закон, всичко. Петимата са непрекъснатото движение, всеки зн къде, кога и какво трябва да прав Забележим е и напредъкът на “Цъ вена звезда” в това отношение той прави още по-голямо впечатл ние на фона на характерните за юг славския баскетбол импровизаци Ала особено впечатлява готовнос та да се подтисне личната изя благодарение на която един Славн през чиито ръце топката мина безброй пъти, съвсем рядко се изк шава да я хвърли към коша; еди Брабендер като че ли с удоволств отстъпва ролята на първа “пушк на Шчербяк; един Капичич старате но се стреми да продължи резулта ната серия на Вучинич; един двум тров ветеран като Луик без колеб ние плонжира при разлика от 24 т чки за отбора му, за да стигне тя точки. . .

Така спортният морал става м териална сила. И получава сво еквивалент в таблото за резулта тите, в таблицата за класирането

«ФАЛСТАРТ»

Баскетболната пролет, събудена от духа на големите европейски турнири, започна с голям мач – вече на наша “почва”. Но голямото в срещата “Левски-Спартак” – ЦСКА “Септ. знаме” се изчерпа с очаквания интерес, традиционното напрежение и с важното отражение на резултата върху изхода на републиканския шампионат. Армейците загубиха и този “фал” още на старта на полусезона превърна сериозната им кандидатура за титлата в мечта от сферата на чистата теория. . .

Всъщност цели 37 минути изглеждаше, че ЦСКА “Септ. знаме” ще вземе победата. Защото непрекъснато водеше в резултата, на три пъти докара разликата до 11 точки, но тъкмо в последните минути стана типичната за “червените” баскетболисти метаморфоза, донесла три от четирите досегашни загуби на отбора. Причините и сега бяха главно в психическата неустойчивост на състава, но този път обратът бе подготвен по-рано, когато в 30-та минута треньорът Барчовски за първи път реши да промени сполучливо съставената в отсъствието на Р. Пейчев (с контузена дясна ръка) петорка. Тя на два пъти устоя на напора на “синьо-белите”, преодоля застрашителното “топене” на разликата (3 точки на полувремето, 2 точки в 22-та минута), и, което е по-важно – успяваше да компенсира приноса на контузения си първи център. ИВ. Киров се отличи в стрелбата (което рядко му се удава напоследък) и в борбата (както винаги досега). Главов пък изигра ролята си на сериозен бранител и имаше немалка заслуга стрелец като Косев да постигне едва 4 точки. До момента, в който и двамата отстъпиха местата си на Янкулов и Богданов. . .

1 ВЕТРИЛООБРАЗНАТА СТРЕЛБА СЕ СЧИТА ЗА ОРЪЖИЕ ОТ АРСЕНАЛА НА ЦЕНТРОВЕТЕ. НО КОГАТО ЗАЩИТНИКЪТ СИМОНОВИЧ Е С 15 СМ ПО-ВИСОК, Т.БОГДАНОВ(ЦСКА-14) СЪЩО Е ПРИНУДЕН ДА ПРИБЕГНЕ ДО “КУКА”.

2 КОГАТО ВСИЧКИ СЕ БЯХА ПРЕДАЛИ, Т.ДИМИТРОВ (С ТОПКАТА) ЕДИНСТВЕН ПОДДЪРЖАШЕ ОГЪНЯ:30 ТОЧКИ СРЕЩУ “РЕАЛ”(МАДРИД) СА ОТЛИЧНО ЛИЧНО ПОСТИЖЕНИЕ, НО КРАЙНО НЕДОСТАТЪЧНИ ЗА УСПЕХА НА “АКАДЕМИК”

СЕДЕМ СЕКУНДИ ПРЕДИ КРАЯ ХР.ДОЙЧИНОВ ОТБЕЛЯЗА ПОБЕДНИЯ КОШ ЗА “ЛЕВСКИ-СПАРТАК”, ЗА ДА “ЛИТНЕ” СЛЕД ТОВА НА РЪЦЕТЕ НА ВЪДУШЕВЕНИТЕ СИ СЪОТБОРНИЦИ И ПРИВЪРЖЕНИЦИ.

Страницата е подготвена от Петър ХАДЖИЙСКИ

А моментът бе такъв, че не даваше никаква възмо ност за “загряване” на резервите – “Левски-Спарта бе в подем и всяко “геле” на армейците носеше резу татна контраакция. Предимно чрез центровете Дойч нов и Огнянов, чиито пазачи Брънзов и Михайлов бя “натежали” с по четири лични нарушения и това е тествено скова действията им. А общо армейска защита бе скована от твърде рано (в 28-та минут изконсумирания “лимит” от десет фала и до края вся прегрешение бе последвано от стрелба към коша.

За всичко това отдавна е измислено противодейст вие – зоновата защита дава възможност за взаимо мощ в борбата срещу центровете, намалява и вероя ността от трупане на фалове. Но армейците остана верни докрай на личната защита, не проявиха гъвк вост в смяната на игровата схема (урок за което и дадоха и баскетболистите на “Црвена звезда” пре няколко дни, и преките им съперници в хода на мача) логично позволиха на Хр. Дойчинов 7 секунди преди кр да получи удобна топка и отблизо да ги огорчи. . .

Сега им остава да търсят реванш в турнира за куп та на носителите на купи. С надеждите, че “за еди бит двама небити дават”. . .

“ЛЕВСКИ-СПАРТАК” – ЦСКА “СЕПТ. ЗНАМЕ” 69:6 (33:36)

“ЛЕВСКИ-СПАРТАК”: Дойчинов 22 (8–6), Бояджиев (6–3), Сп. Спасов 6 (0–0), Димитров 5 (2–1), ИВ. Спасов (0–0);Огнянов 10 (0–0), Косев 10 (0–0), Р. Спасов 5 (2–1 Отборът е направил 16 л. нар. (9+7), изпълнил е 18 на удара, от които 11 сполучливо – 61%, стрелял е общ 59 пъти, от които 29 успешно – 44%, овладял е 26 то ки (22 в защита и 4 в нападение) и е направил 7 грешки

ЦСКА: Маринов 16 (4–4), Брънзов 16 (0–0), Киров 1 (2–1), Михайлов 12 (4–2), Главов 6 (0–0); Богданов 4 (0–0 Янкулов 0 (0–0). Отборът е направил 18 л. нар. (5+13 изпълнил е 10 нак. удара, от които 7 сполучливо – 70% стрелял е общо 60 пъти, от които 30 успешно – 50% овладял е 35 топки (24 в защита и 11 в нападение) и направил 11 грешки.

ПОБЕЖДАВА НАШИЯТ СТИЛ

Преди да тръгна за зала "Сливница," погледнах международния календар на нашите млади волейболисти. Та те сега играят повече, отколкото първите ни състави преди години! 1974 им предлага турнири в СССР, "Дружба" в ГДР, "Варненско лято" у нас, Балкански игри в СФРЮ... А току що завършилият януарски турнир ще бъде последван от още две ежегодни проверки на младите струи в европейския волейбол – в ГДР и Унгария.

И всичко това се сумира в един подалечен прицел. Или по-право два. Победителите от софийския турнир – нашите младежи и девойки, както и гостите им от Чехословакия и ГДР, са перспективните кандидати за европейското първенство през 1975 г. А участвуващите, "за да помиришат барута" втори състави на страната (родените през 1957/58 г.) са надеждите ни за световното първенство за юноши през 1976 г. в Бразилия.

Софийският турнир е вече история. Независимо че не бе пълен (дойдоха само отборите на ГДР и Чехословакия), ние излизаме от него с оптимизъм. Първите ни състави постигнаха по три победи. Нещо повече – вторият отбор (момчета) спечели от Чехословакия два, а от ГДР един гейм. С една-две години по-младите бяха сериозни противници за надеждите на тези волейболни страни.

БЪЛГАРСКИТЕ ДЕВОЙКИ СА ЕДИН ПЕРСПЕКТИВЕН КОЛЕКТИВ ЗА ЕВРОПЕЙСКОТО ПЪРВЕНСТВО ПРЕЗ 1975 Г. ТЕ ПОБЕДИХА ПРЕДСТАВИТЕЛКИТЕ НА ГДР(3:0) И ЧЕХОСЛОВАКИЯ (3:1). ОТ ЛЯВО НА ДЯСНО: РУМЯНА ПЕТРОВА, МАЙА СТОЕВА, ТАНЯ МУМДЖИЕВА, НЕЛИ МИЛЕВА, ВЕРКА СТОЯНОВА, МАРИАНА ХАЛАЧЕВА.

Победихме и при девойките, и при младежите благодарение на решителното бойно настроение и по-модерната и ефективна комбинативна игра. И това е хубавото. Волейболистите ни показаха, че умеят да творят в играта, способни са да разгадаят противника и да му наложат свой тактически план. Прекрасна илюстрация за това бе мачът с ГДР. Първият гейм (8:15) премина под знака на пълното превъзходство на противниците ни при мрежата. Те просто биеха над нашия блок – оръжие, което ние не можем да използуваме срещу тях: нашите нападатели срещаха висока стена от ръце! Старият недъг – липсата на достатъчно ръстови състезатели, сякаш ни обричаше на поражение.

Но отборът потърси други средства. Състезателите ни разтегнаха блока на противника до самите ани-

ЗА НАЙ-ДОБЪР НАПАДАТЕЛ В ТУРНИРА ПРИ МЛАДЕЖИТЕ БЕ ОБЯВЕН К.БОХОСЯН.

тени в краищата на мрежата. Започнаха да използуват твърде умело късите и ниски подавания и нашите нападатели вършеха своята работа, преди да се изгради двоен блок. Жалко, че в тази битка за части от секундата вторият пас все още рядко се изпълнява с подскок. Това би "вдигнало" още повече темпото.

И особено важно за сравнително ниските ни нападатели е да не се доверяват много на силовия волейбол. Техният репертоар трябва да се обогати с различни фалцови удари, с повече творчество над мрежата, с по-точно насочени попадения, с постоянната опасност за противника да бъде "извозен"...

Мисля че за всичко това трябва да се учим по-често от практиката на някогашните ни играчи. Много от тяхното богатство ние като че пръснахме и загубихме, не го съхранихме, а сега се мъчим отново да "откриваме" това, което вече сме откривали. Та спомнете си какви сервиси се изпълняваха едно време! Кой сега се решава да употреби бомбения страничен сервис?

Едно е ясно – ако някои отбори – например ГДР, залагайки на ръст и атлетизъм, се мъчат да опростят до крайност играта, та всичко да се решава от това, кой ще скочи по-високо и кой по-силно ще удари, то ние трябва все по-ярко да търсим обратното – усложнението, творческата фантазия, бързината. В тази насока не можем да бъдем недоволни от младите. Още веднаж подчертавам – хубаво е, че те мислят в играта, търсят и намират пътищата към победата. Освен това притежават и така необходимия темперамент. Той ги подтиква към експеримент, към творчество. В тази насока добре се прояви и Златко Баев, и Аршинков, и други. Чехословашките волейболисти например имат и ръст, и завидна техника, но играта им е бавна, някак отпусната. Затова и лесно изгоряха в българския огън, който запламтя на терена.

Девойките – в основата си отборът на ЦСКА "Септ. знаме" – също се придържат към подобен стил на игра. Разпределителката Верка Стоянова възвръща своята спортна форма, силно играе Румяна Петрова, но особено зарадва обявената за най-добра нападателка на турнира Мариана Халачева. Играе не само при мрежата – тя е добрият пример за универсализъм. Изглежда, усилията на Райчо Шаханов намират вече реално покритие в създаването на един обещаващ колектив.

Климент ВЕЛИЧКОВ
Снимки: Георги ДОЙЧИНОВ

ВСИЧКО ИЗГЛЕЖДА РЕШЕНО

Хокейното първенство, което е и първото финално състезание от IV републиканска спартакиада, вече преварли своя зенит. Утре отборите ще играят последните си срещи от третия кръг и макар че остава още един тур, в който всеки ще се срещне с другите за последен път, всичко изглежда решено. Мачовете през миналата седмица само потвърдиха поляризацията на силите.

АРМЕЙЦИТЕ постигат досега абсолютен актив от точки с убедителни победи над всички свои съперници. Треньорът им Александър Михайлов успя да сплоти напълно силните единици, с които разполага, да утвърди постоянни петорки и стремеж към игра с високо темпо, добро взаимодействие и настойчивост в атаките към противниковата врата. В отбора има ярко изразени реализатори. Листата на най-добрите голмайстори се оглавява от трима негови представители – Милан Атанасов, Илия Бъчваров и Кирил Герасимов. В защитата действуват опитните гарнитури Калев, Кръстинов, Пенелов, Христов. Те са сигурна преграда пред своя вратар, а често застрашават противниковите вратари не по-малко опасно от своите колеги в нападението. В петък срещата между ЦСКА "Септ. знаме" и "Академик" бе приятен спектакъл с много интересни моменти главно пред вратата на студентите, дванадесет от които завършиха с красиви голове. Независимо че в различните претини головете се разпределиха неравномерно (4:0; 1:0; 7:1), армейските хокеисти не загубиха инициативата нито за миг и радяха своите комбинации с надава лекота, че малцината зрители на стадион "Дружба" зажиряха с илюзията за голям отбор и у нас. Понякога, като гледаме армейците срещу другите ни отбори, ни се струва, че са отишли много напред. Но само преди десетина дни гостите от СКА – Ленинград ни показаха в мача си с ЦСКА „Септ.знаме", че е рано за оптимистични преценки.

„ЛЕВСКИ-СПАРТАК" започна сезона с амбиция да бъде равностоен претендент за шампионската титла. Два пъти ЦСКА и веднъж (във втория кръг) „Академик" охладиха тези амбиции. Отборът сега заема втора позиция. След категоричната победа над „Металург" (10:1) дори и случайности в останалите мачове не могат да им отнемат правото на първи асистенти на шампионите. Хокеистите на „Левски-Спартак" отстъпват на армейците по равностойността на всички звена и не издържат така равномерно на високо темпо, но през тази година те се явяват на леда с повишено техническо майсторство, играят по-разнообразно и спокойно, като мартенско време – ту играят мобилизирано и с пълни сили до победа, ту са отпуснати и бездейни, сякаш се пързалят за проветряване на главите...

„АКАДЕМИК" изнемогва вече доста време с намален състав. На леда обикновено излизат 13 – но двама от тях са треньорите Ив.Ников и Ст.Чомаков. С две петорки студентите чакат подобри времена, когато в строя им

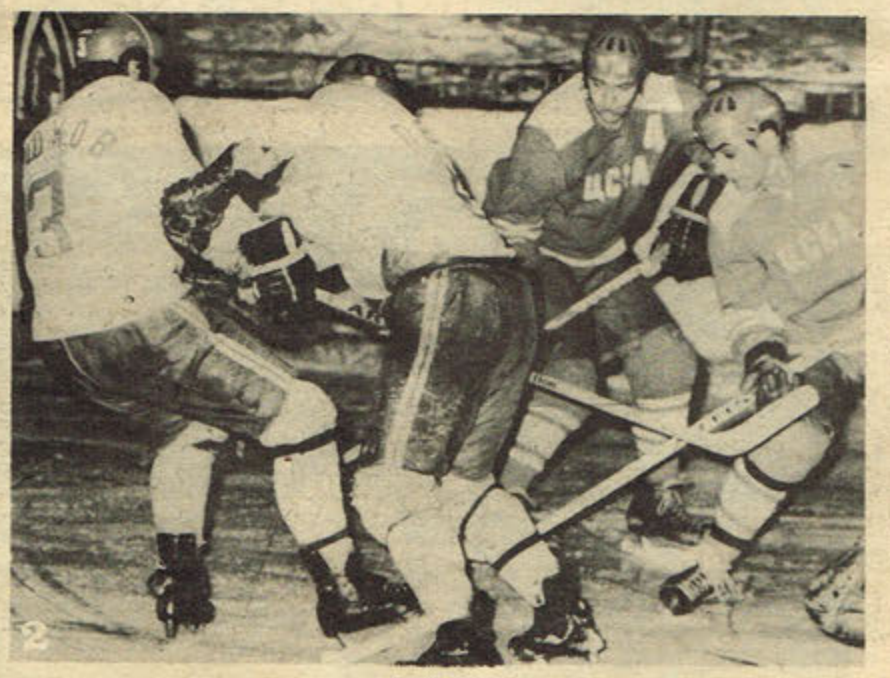

1 КАПИТАНЪТ НА "ЛЕВСКИ-СПАРТАК" Н.ЯНКОВ (№ 11) И СЪОТБОРНИКЪТ МУ Л.ИВАНОВ (6) СА ПРЕДИЗВИКАЛИ ПАНИКА ПРЕД ВРАТАТА НА "СЛАВИЯ". ЗАЩИТНИКЪТ НА "БЕЛИТЕ" Е ВЪВ ВРАТАТА, НО ШАЙБАТА ОСТАВА ВЪН.

2 ИЛ.БЪЧВАРОВ (8) И КРЪСТИНОВ (4) ОТ ЦСКА СРЕЩУ ГАРДОВЕТЕ НА "АКАДЕМИК" ПЕНЕЛОВ И РАШКОВ (3)

Дори в срещата със „Славия", когато противникът им ги притисна с висок дух и игра „вабанк" пред тяхната врата, те се пързаляха със самочувствие и успяха да победят с 4:1. Опитните играчи като М.Бъчваров, Г.Илиев, Н.Янков, Т.Лесев дават тон за атаки, когато е нужен прелом, и това обикновено носи успех на целия отбор.

„МЕТАЛУРГ" се мъчи да запази доброто хокейно име със старата гвардия. Ан.Полянски и П.Михайлов са все още между първите голмайстори на първенството. По-младите се мъчат да играят като тях. Треньорът В.Калев иска да използува опита на едните и да предпази попълнението от онази страст към чашката, която стана някаква модерна болест за хокеистите и с която мнозина от ветераните прекалявам. Така „Металург" се крепи на трета позиция, страда от морални и спортно-технически проблеми, а играчите му са

ще се върнат "раненият" и ще заиграят неуредените, които по формални причини стоят некартотекирани.

Ако някой заслужава най-голяма похвала за показаното в третия кръг, това е отборът на „СЛАВИЯ". И не толкова за резултатите в отделните мачове, колкото за подобрената игра на целия отбор, за стараението, с което се изпълняват задачите, поставени от новия и най-млад треньор – Ж.Ботев, за видимия напредък на всички звена. Влезе ли в действие и новата им пързалка, която пак (за кой ли път?!) не бе завършена в „последния срок", те сигурно ще се изкачат по-високо.

Юношеският национален отбор попълва групата на мъжете. Играчите му трупат опит и се учат от по-големите. Вече някой, като Кръстев, Заров, Митляшки, Марховски, Пантев, се открояват с добрите си прояви на леда.

Всеки от шестицата има свои планове и сметки до края на първенството. Но временното класиране: ЦСКА „Септ.знаме", „Левски-Спартак", „Металург", „Академик", „Славия" и юношите, изглежда, ще се запази като окончателно!

Димитър ГЕОРГИЕВ
Снимки: Емил МАНДЖАРОВ

НЕВЕДОМИТЕ ПЪТИЩА НА ЛЮБОВТА

Интересно защо любимците на публиката не винаги зависят от победата. Има шампиони, които никой не обича, има голмайстори, на които всички ръкопляскат, а след мача говорят за други. При това тази любов често не зависи и от характера на спортистите. Може победителят да е известен с всички възможни добродетели, а да не е любимец. Неведоми са пътищата на любовта – каза Климент Величков и ни остави.

Е това ни стигаше. Започнахме да си припомняме много такива "неведоми" пътища на любовта...

Защо любимка на публиката стана Наташа Кучинска, когато нямаше кой да победи Вера Чаславска. Публиката даваше дължимото на непобедимата, аплодираше нейната безпогрешност, но даваше своята любов на темпераментната Кучинска. Прощаваше ѝ и дребните грешки.Намирашенещо мило в тях... Защо сега любимка е Олга Корбут? На големите състезания, там,където борбата са води за европейска, световна и олимпийска корона, победителка е Людмила Туришчева. Тя покорява зрителите с голямата си сила на гимнастичка, с изключителната си игра и за титлата няма все още съперница, равна на себе си, но в сърцата на зрителите трябва да се бори с малката гимнастичка, която умее да рискува, със смелата Корбут, която не признава нищо трудно и опасно, не признава дори отричаното от женската техническа комисия към ФИГ и на практика я кара да приеме "Програмата Корбут"...

На световното първенство по художествена гимнастика във Варна публиката приветствуваше възторжено кралицата на това състезание Мария Гигова. Прекъсна за 25 минути първенството, защото бяха ощетили Румяна Стефанова. Нешка Робева играеше под непрекъснатия съпровод на една странна музика – ръкопляскания. Пианистката след това се оплакваше, че сама не е можела да чуе какво свири след първия такт от тази възторжена, екзалтирана зала. Публиката искаше победа за Всяка от тези три изключителни български гимнастички. Радваше се на победата на Мария. На нея най-много ѝ прилягаше да бъде шампионка в това състезание. А когато организаторите пуснаха фишове, за да се определи любимка на публиката – в хиляди фиша фигурираше името на Нешка. В тези дни, щедри на победи и медали, Робева получи една титла, която не се вписва в никой протокол, но за нея си остава най-скъпата. По-ценна и от вицешампионската световна титла. За нейната игра тогава не можеха да се дадат обикновените определения – чиста, точна, прецизна. Не, Нешка хвърли шепа жар в тази зала без страх, че сама може да изгори, и получи голямата награда...

– През 1959 година на световното първенство по баскетбол в Москва любимки на всички станаха корейките. Публиката посрещна ледено студено един млад отбор, който прекалено самонадеяно беше заявил, че ние ще пеем лебедовата си песен, че е свършено с нас, че е дошло тяхното време...Млади бяха и силни, и имаха основание да вярват, че могат да ни победят, но бяха избързали да се хвалят. Това ни амбицира. На този мач почувствувахме цялата сила на една зала зад гърба си. И все пак това, което изпитахме като симпатия в този ден, беше нищо в сравнение с това,което ни сполетя после в мача ни с корейките. Малки, живи, борбени те не ни победиха, но ни извадиха душата. На почивката лежехме по пейките в съблекалнята като пребити. Тежеше ни тази умора и двойно повече настроението на публиката, което сега не на нас, а на нашите противнички даваше криле. Мъчехме се след това да разберем защо такъв възторг предизвикват тези малки корейки, които не побеждаваха, но затрудняваха и най-силните. Някои казваха, че са забелязвали и друг път, че повече се харесват дребните спортисти, когато застанат в единоборство с високите.Публиката като че съчувствува на по-слабите, недоволствува от физическите преимущества на едрите. Това е някакво чувство за справедливост и равновесие.

Други се обаждаха:

– Не, не е само това. Корейките играеха сърцато. Не се съобразяваха нито с ръста на противничките си, нито с имената, нито с класата. Хвърляха се безкрайно смело в борбата и стъписваха именитите си противнички с тази невероятна настървеност към победата. Публиката обича смелите независимо от ръста им...

Така още в първите мачове публиката хареса Румен Трендафилов, от баскетболния отбор на "Славия". Не знаеха още името му и казваха "онзи- Главата".Отначало на всички им се струваше, че го харесват, защото играе умно. После към това "Глава" се прибави още един прякор – започнаха да го наричат "Кройф". Зрителите решиха, че играе майсторски, като Кройф. А всъщност – обичат го, защото се чувствува, че нищо друго не интересува Румен, когато е на площадката, освен играта. Публиката обича ентусиазма му преди всичко и сама търси обяснение на предпочитанието си, изтъква много други качества, докато накрая стигне до това, което го откроява... И все пак, струва ми се, че любимците обикновено не са от отбора-шампион. Може би стремежът към титлата сковава играчите. Това непрекъснато "победа... победа... победа" дава друг облик на играта им. Търсят непременно най-рационалния път, а с това се губи от красотата на играта...

– Не съм съгласна. Трима от любимците на хандбалната публика са тъкмо от отбора-шампион.

Имаше дори такъв куриоз. При един мач между "Локомотив" и ЦСКА "Септ. знаме" заедно с цялата зала се чу и едно неочаквано "Браво,Славе" и от другия край, от другата врата. Вратарят на ЦСКА Валентин Лазаров забрави за миг, че Славчо Георгиев му е противник,и увлечен от блестящата игра на своя колега, присъедини своя глас към всеобщото "браво". Венцислав Стефанов става веднага любимец на всяка публика с тази невероятна способност да импровизира, да поставя в шах противниците си, да променя хода на играта. Зрителите го обичат и за това, че този състезател с такъв ефектен удар не се блазни никога от ролята на голмайстор, а прави и играта на другите, търси този, който е в най-добрата голова позиция... Съби Дойчинов в един мач контузен продължи да играе и изнесе победата на отбора си... Почувствували нещо ново в този ден, съотборниците му се стараеха да го следват в екзалтираната му игра. Съби отнемаше топки, правеше бързи пробиви, играеше като в транс. А когато мачът свършц едва не припадна. Откараха го в "Пирогов" и лекарите не можеха да повярват, че с такава травма е играл цели петнадесет минути. В един съвсем обикновен мач от републиканското първенство! Затова и Съби е един от любимците на публиката...

След всяка победа на Александър Томов техеранската публика става на крака! Борците в отбора му очакват с особена гордост неговия ред. Отначало мислехме, че това е, защото Сашо е над условностите на категориите със своето над 100 кг. Не, не е само в категорията, а по-скоро в класата на бореца е това уважение. И публиката, и състезателите обичат тушовите борци. Можеш да станеш и шампион след победи с равна борба, можеш да станеш и шампион със загуба по точки, но победителят с тушове, този, който не прави сметки, а рискува дори когато не е успял в едно състезание да стигне до върха, си остава любимецът.

– Случва се и в един мач да се радваш на обичта на публиката, а после да почувствуваш, че същата тази публика не те познава. Много чувствителен барометър е залата. Не можеш да я излъжеш. Или изцяло си на игрището, или не те признава. Вчерашни заслуги нямат никаква стойност...

– Едва ли има по-ярък пример в това отношение от Димитър Каров. В един мач са готови да го носят на ръце, в друг – сто критики в минута... При това Каров все играеше. Но публиката не можеше да му прости и най-малкото отпускане.

Но няма нито един ден, когато Александър Шаламанов не се е радвал на любовта на публиката. "Славия" печели и губи, а Шаламанов е винаги аплодираният футболист. За верността му към този и обичан, и руган отбор. За голямото му спортно сърце. Затова,че понякога, когато нападателите забравят, че са нападатели, защитникът Шаламанов излиза напред и повежда четата. Затова, че е скромен и всеотдаен, затова, че не познава капризите на "звездата" и никаква популярност не е в състояние да му попречи да бъде голям спортист...

– Да, публиката обича спортистите, и тези, които могат да подадат ръка и когато са загубили. И не може да прости позата. Забелязала с не всяка вдигната ръка за при грешка се посреща с овации... А телите могат да оценят по тойнство и онази вътрешна а фера в отбора, затова има и от любимци. Не си ли забелязала особена атмосфера, която пернишките отбори. Губят или лят, те все вълнуват. Може би то пернишката миньорска пу ги възпитава отрано към в дайна игра...

Безкрайна е тази тема... И в какво обича публиката?

Тушовите борци, темпера те гимнастички, раздаващи баскетболисти, хандбалистит провизатори, големите фут ти... Спортистите, които красотата на играта. Спорт те, които ѝ служат всеотд Смелите, тези, които близо спортните битки с цяло сърце!

Големият испански поет Фед Гарсиа Лорка се опитва да обяс зи феномен, който прави вър между изпълнители и публика тясна, така жива,с една дума – ге.

Дуендето,това е нещо непре мо и за самите испанци, въпре думата си е мъхна. Лорка търс точното определение и в изказ та на други. Мануел Торес: "Вси което има черни звуци, има ге!"... Гьоте: "Тайнствена сила то всеки чувствува, но никой тел не обяснява"... Един стар рист: "Дуендето не е в гърлот идва отвътре, изкачва се от ме!"... Дуенде или вдъхновени горене – как ще бъде наречено това, което така властно се ра от терена и става възто трибуните? Има ли значение п та дума? По-важно е,че някой мата си обич към играта успя ни накара да му повярваме, следваме, да го обичаме!

Бихме искали нашите чи ли, спортните зрители д дължат този едва за разговор. Нека ни разкажат стигнали до избора на своя спортист. Сигурно тогава ще много интересни случаи, ще т по много от тези неведоми п на любовта. Бихме искали ме то сега тепърва ще встъп спортните битки,да знаят ко ра хората в спортните зали, кара да се вълнуват, да са частни в спортната борба. Би кали младите спортисти, коит тят да ги посрещат и изпр възторжени зали и стадиони, ят кое е направило тези пре любимци на публиката, как ме ги пред тях са стигнали до съ на зрителите, как са успели да нят тази любов през годините.

А няма кой по-добре да им г от вас, зрителите. Затова веднъж – нашата молба е: П НИ ЗА ОНЕЗИ МОМЕНТИ, КОИ ВИ НАКАРАЛИ ДА ОБИКНЕТЕ СПОРТИСТ...

Ваня ВО
Маргарита РАНГ

1

ВЕНЦИСЛАВ СТЕФАНОВ, ИЗВЕСТЕН СЪС СВОЯ РЯЗЪК, ИЗНЕНАДВАЩ, ЕФЕКТЕН УДАР, ИГРАЕ ЗА ВСИЧКИ В ОТБОРА.

2

ИГРАТА БЕШЕ В КРЪВТА МУ. ЗАТОВА И ХВАЛЕН, И КРИТИКУВАН.ДИМИТЪР КАРОВ ЩЕ СЕ ЗАПОМНИ КАТО ЯРЪК ВОЛЕЙБОЛИСТ.

3

"СЛАВИЯ" И ГУБИ, И ПЕЧЕЛИ БИТКИ, А ШАЛАМАНОВ НИКОГА НЕ ГУБИ ОБИЧТА НА ЗРИТЕЛИТЕ. СЪРЦАТ ФУТБОЛИСТ – ТАКЪВ ГО ЗНАЕМ ВЕЧЕ ОТ ПЕТНАДЕСЕТ ГОДИНИ

4

МЕЖДУ МНОГОТО ТИТЛИ, КОИТО Е ПЕЧЕЛИЛА НЕШКА РОБЕВА, НАЙ-МНОГО ЦЕНИ ЕДИН ПРИЗ, "ЛЮБИМКА НА ПУБЛИКАТА"...

ЗА ПОБЕДА ДО СЕТНИ СИЛИ

СПОРТИСТ Старт
НАРОДНА МЛАДЕЖ НА ТРИДЕСЕТИЛЕТИЕТО

Да дадеш всичко, което знаеш и можеш, в кавалерска спортна борба за победата на своя отбор! Това бе девизът на заслужилия майстор на спорта Кръстина ГЬОШЕВА.

Когато разгръщаме най-новата спортна история на страната ни, в тридесетилетието след социалистическата революция в България, нейното име се среща често, защото състезателният ѝ път е дълъг – четири петилетки на баскетболното игрище! Винаги бе сред най-добрите, първите. Има пълна колекция от медали – златен, сребърен и бронзов от европейските първенства; сребърен от световно първенство; два златни от световните студентски игри. На европейските първенства в Белград 1954 г. и в София 1960 г. получи наградата за най-добър защитник на континента. На големите международни турнири в Палермо и Порто Сан Джорджио получи званието "Най-добра баскетболистка", а в Месина през 1959 г. – "Най-добър реализатор"!

На световното първенство в Москва и на европейските в Лодз и Прага бе посочена единодушно в символичните петорки на света и Европа!

ПРОБИВЪТ

– Тине, тичай до магазина!
– Бързо за хляб!
– Бягай до лозето!

Но магазинът е на другия край на селото... лозето на шест километра...

Това са първите тренировки. Нареждането за тях идват от всички по-възрастни в къщи. Обемът им зависи от работата, която трябва да се свърши. Тинето тича... Понякога като всяко дете, откъснато от игрите, се мръщи, но "треньорите" са строги и задачите се изпълняват точно. Така, още преди да научи нещо за понятията труд, упоритост, дисциплина, Тинето се запознава с тяхното съдържание. Момичето расте пъргаво и здраво. Обиква бързината. Движението става част от него. Не е нужно някой да го учи и на патриотизъм – родното село е Перущица! Неусетно се изграждат онези качества, които по-късно дават възможност да блесне талантът на една голяма спортистка – КРЪСТИНА ГЬОШЕВА, която остави незаличима следа в българския баскетбол.

Първото спортно увлечение е леката атлетика – 100 м, висок скок, училищните кросове... Първото запознаване с топката става на игрището за хазена. Там я открива за баскетбола и първият и треньор, учителят по... френски език – Любомир Илиев, който по-късно също свърза живота си с тази чудесна игра и треньорството стана негова втора професия. Но всичко не вървеше по вода...

Беше 1947 г. Поведението на село се мереше с остарелите, но все още действуващи норми на един друг морал. Бащата не бе очарован от спортната страст на дъщеря си. Не му се искаше всички да я гледат по шорти на селското игрище. Чак по-късно заговори спортното сърце на бай Боре – бивш борец, и уж омекна, но прие тактика, в която се криеше тайната мисъл, че Тинето няма да издържи...

– Добре, ще трениращ, но първо с мотиката на нивата с тютюна или на лозето. Норма – три реда!

Знаете ли, какво значи да се прекопаят три дълги реда, на които от единия край не се вижда другият? Нормата се изпълнява. После бегом по оня прашни шест километра между лозята до училищния двор и чак тогава "играта".

Пробивът направиха самите момичета от отбора и треньорът им Любомир Илиев... През 1948 г. те отидоха на "екскурзия" в София и на първенството по баскетбол между най-силните женски отбори се класираха само след столичните "Локомотив" и "Спартак". Селският обор на Перущица "Петър Бонев" – на трето място в страната! Това стигаше на перущенци – хора будни и със самочувствие, да кажат: "Нашият отбор, нашите момичета!" И бентът се отприщи...

Момчетата също се запалиха и не искаха да останат назад от момичетата. Селото събра пари и направи стадион за баскетбол. Заговори се за баскетболното чудо в Перущица. На мачовете, а и на тренировките трибуните бяха пълни и дори старите баби заемаха почетните места на първите редове. Когато съдията Александър Шойлев отиде да свири първия си мач там, каза: "Това не е спорт, ами баскетболно движение..."

Кръстина Гьошева беше моторът на своя отбор. Нямаше смяна. Играеше най-активно и в защита, и в нападение. Научи се да пази така, че съперничките и да бягат от нея. И пазеше чисто. Рядко излизаше за пет нарушения. Знаеше, че е нужна на игрището, че трябва да издържи до последния съдийски сигнал на всяка среща. Такава си остана и в Пловдив – в отбора на "Първа девическа", и в Пещера, където завърши гимназия.

Когато се записа във ВИФ "Г. Димитров", за нея знаеха главно Перущица и някои баскетболни специалисти. В София влезе в националния отбор и името ѝ научиха всички любители на спорта в страната. Още като студентка облече фланелката на "Академик" и след това не смени цветовете на своята организация. Предаде екипа в 1967 г. – 21 години след като бе стъпила за първи път на игрището!

СЪС ЗЛАТНИЯ МЕДАЛ ОТ УНИВЕРСИАДАТА В СОФИЯ.

За разлика от футболистите баскетболистите не броят педантично срещите, в които са играли. Нейните също могат да се преброят трудно. 21 години – първенства, турнири, международни срещи... Повече от 170 участия в националния отбор...

И все пак има мигове, които не се забравят. Те остават най-ярко в спомените ни за големите спортисти, свързани са с тях. Годините не могат да ги заличат...

РЕШИТЕЛНИЯТ УДАР

Години наред отборите на СССР и България бяха двата най-добри, най-силни и сплотени състава на континента. Висока класа, една и съща школа и във всеки спортен двубой помежду им – кош за кош, точка за точка. И все пак в най-драматичните мигове по-често надделяваха съветските баскетболистки.

В Лодз, на европейското първенство през 1958 г., нашият отбор извоюва шампионската титла за първи път. Изкачи най-високия връх в историята на българския баскетбол. Заслугата бе на едно истинско съзвездие от талантливи баскетболистки. Главното пак се реши в прекия двубой между големите на турнира – СССР и България. Мач-спектакъл, в който публиката видя цялата красота на играта.

...14 секунди преди края на редовното време. Съветският отбор води с 1 точка. Треньорите му искат прекъсване – топката трябва да се задържи докрая. Но в напрежението бяха забравили, че вече са ползували правото си на две прекъсвания, а по тогавашните правила това се наказваше като техническо нарушение с един наказателен удар...

Кой ще го изпълни? Всички бяха се изразходвали докрай. От умората ръцете тегнеха като оловни. Никой не каза: "Тине, ти!" Тя сама отиде на линията. Пое отговорността, събра цялата си воля, вложи всичко в този удар. Успя! Топката дори не докосна ринга... Никой нямаше да я укори, ако не успее. Веднъж ли се е случвало да се пропусне такъв удар. Но и всички, които дори не гледаха коша, когато тя насочи топката, знаеха, че тя може, че ще го направи най-добре...

А това доверие в отбора не бе извоювано леко. Та как се заемаше място в онзи състав, където момичетата преди нея бяха получили правата си също с много труд и ги бранеха упорито, със спортно усърдие и дори с женска ревнивост. В този отбор бе висока цената даже на едно подаване на топката.

После: продължение.. вдъхновението на всички... трите точки преднина... купата и златните медали!

СРЕЩИТЕ СЪС СБОРНИЯ ОТБОР НА СССР БЯХА ВИНАГИ НАПРЕГНАТИ, ИНТЕРЕСНИ И ОСПОРВАНИ ДО ПОСЛЕДНИЯ СИГНАЛ...

КОГАТО ДРУГИТЕ ЗАСПЯТ

. . . "Академик" играеше срещите си от турнира за купата на Европа. Преди мача в Братислава срещу "Слован-Орбис", на тренировка, Гьошева изкълчи крака си.

Другите отидоха на разходка, тя остана в хотела. Другите заспаха, тя не мигна цяла нощ и правеше упражнения за да не остави болката да вземе връх. Знаеше, че трябва да движи крака си, че отборът бе млад и е свикнал със своя капитан. Знаеше, че ще им липсва.

. . . Играта не тръгна още отначало. Петорката на игрището все почесто поглеждаше към резервната скамейка с надежда. Лекарят бе категоричен: покой, никаква игра! Но Тинето не издържа погледите. Стана и започна да загрява. Отборът се ръководеше от собствения и съпруг Цветан Желязков – треньор с железни принципи, който не търпеше възражения и волности. Този път и той разбра, че има моменти на изпитание, в които състезателят прави невъзможното. И я пусна на игрището.

Игра чудесно! За 30 минути – 28 точки. В протоколите остана една загуба на "Академик", а вестниците съобщиха за мача в "Кратки вести".

Когато отборът се върна в хотела, кракът на Гьошева бе почернял до коляното като при гангрена. . .

ДАМАДЖАНАТА НА БАЙ БОРЕ И ЦВЕТЯТА НА БРУМЕЛ

. . . Универсиадата – 1961 г. в София. Студентските отбори се готвиха за състезанията две години с надежда и с такъв труд, че някои шегобийци започнаха да наричат тренировъчните лагери "Великата инквизиция". Баскетболистките бяха между най-силните състави. Мечтаеха за първо място, но имаха и "едно на ум", защото в "Буревестник" също играеха най-добрите баскетболистки на Съветския съюз.

Бащата на Гьошева, бай Борис, дойде в София още преди да започне турнирът. Донесе дамаджана "леко перущенско" и обяви, че е за поливане на златото – по чашка на медал! Той отдавна беше забравил тайната тактика за отказване на Тинето от баскетбола. Стана пръв почитател на дъщеря си и не пропускаше големите състезания, в които тя играе. Обясняваха му теорията за силните съперници, но бай Боре беше категоричен: "Първи: няма друго място за нашия отбор!" Когато всичко свърши, беше страшно горд, че неговите указания се изпълниха точно, лично разпредели съдържанието на своя "приз".

Помня още финалния мач. Тогава заедно с всички от "Академик" и с работих неотлъчно с нашите отбори в студентското градче. Вярвах в треньора Цветан Желязков. Знаех възможностите на нашия отбор и неговата подготовка. Но. . . насреща бе отборът на съветските студентки, който също бе отлично тренирал, съставен от много силни спортистки, а на всичко отгоре и по-висок от нашите. . .

Стана хубав мач. Сякаш до този момент момичетата не бяха играли така сплотено, точно и с толкова силно желание за победа. Главното оръжие беше високото темпо на отбора ни, а капитанката му – Кръстина Гьошева – даваше тон за тази баскетболна вихрушка до последния сигнал, сякаш имаше сили за трима.

Валерий Брумел бе в залата с букет цветя, подарен му за чудесния световен рекорд в скока на височина, който той установи на стадион "В.Левски". Когато срещата свърши, Брумел слезе на игрището, поздрави сърдечно Гьошева и и поднесе цветята. Шумната студентска публика

КРЪСТИНА ГЬОШЕВА СЕГА Е УВАЖАВАН И ОБИЧАН ПЕДАГОГ ВЪВ ВИФ "Г. ДИМИТРОВ"

оцени този жест така бурно, че имаше опасност покривът на новата зала "Универсиада" да рухне. . .

ВСЕОТДАЙНОСТТА

беше характерна черта на Кръстина Гьошева. Игра стотици мачове и с раздаваше на игрището докрай. Дори на тренировките играеше като на финална среща. Пряма, честна, тя не щадеше себе си, бе взискателна строга към другите. Може би затова някои я считаха за "костелив орех".

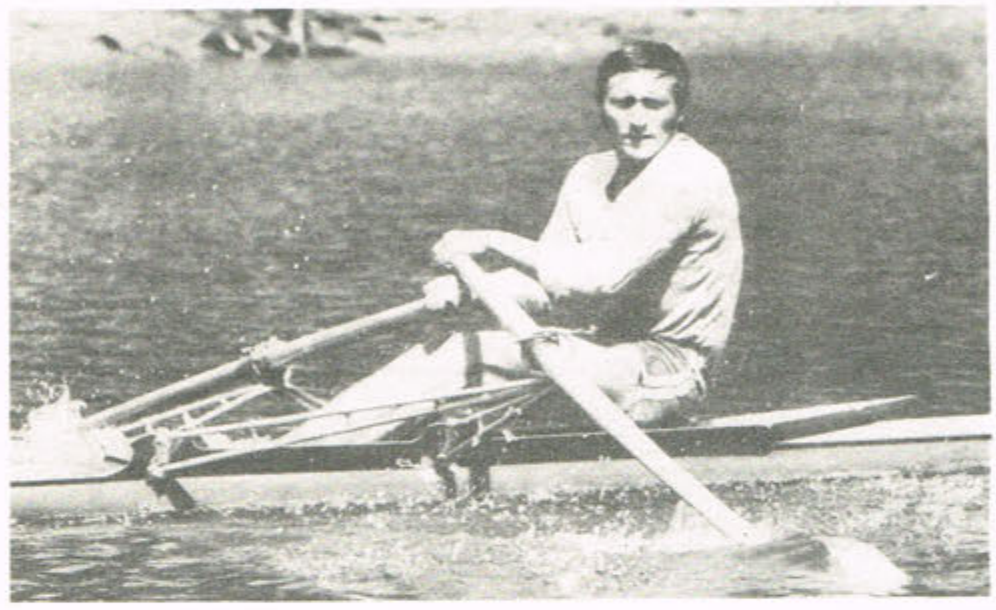
Но тези, които я познават отблизо и са играли или работили с нея, знаят, че всичките ѝ постъпки са продиктувани от голямата обич, с която подхваща всяко дело, от принципността ѝ на човек, постигнал успехите си с много, много труд.

ВИФ "Г.Димитров" стана за нея съдба. Завърши института и остана на работа в него, в момента е главен асистент. Във ВИФ бе приета в редовете на Комунистическата партия. Още като студентка стана съпруга на своя колега, а по-късно треньор и научен работник,доцент Цветан Желязков. Отгледаха две дъщери, които тръгнаха по техния път – Таня е вече студентка в същия институт, в който бащата и майката са преподаватели, а Данчето играе в детски баскетболен отбор с екипа на "Славия". . .

Кръстина Гьошева остана вярна на своя спорт. Всичко, което знае за баскетбола, и целия си опит от своя дълъг състезателен път тя предава с любов на бъдещите треньори-педагози, които сега са нейни студенти.

Димитър ДЖАРОВ

ВЕТЕРАНИ

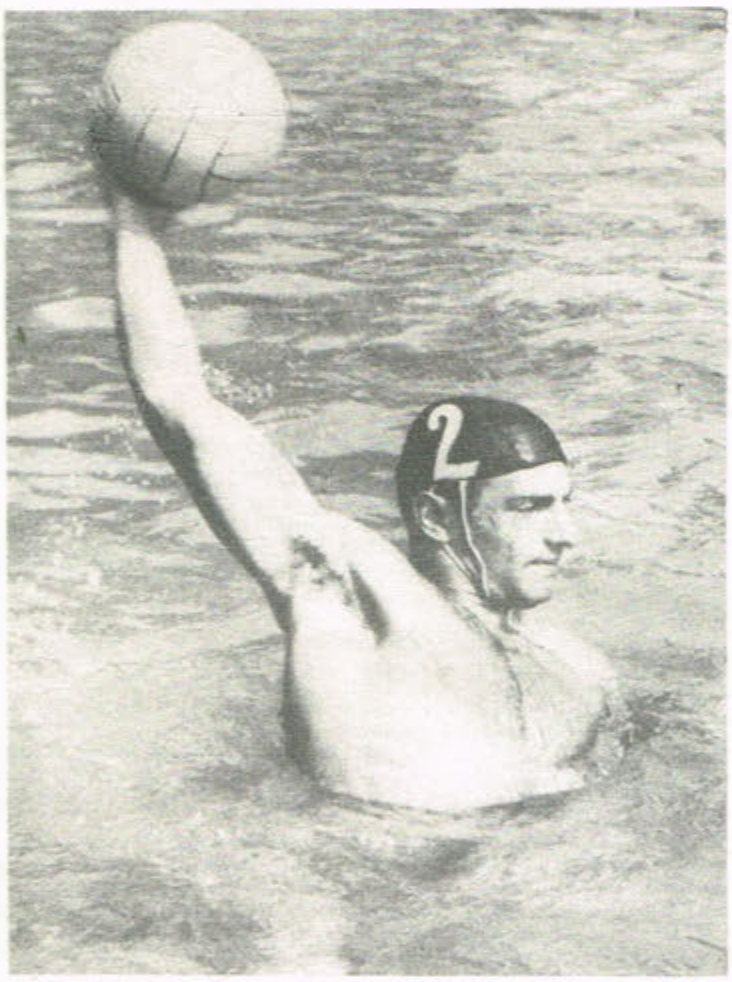
Спортната наука немилостиво ни облива с водопади от нови идеи и цифри. Любима тема напоследък и стана възрастовият състав на състезателите. Световният спорт е все "по-млад" и носители на златни медали вече стават немирисали сапун за бръснене момчета и пристващи куклите си момиченца. В тази атмосфера сякаш е все по-трудно за славните ветерани, пристигащи на състезание с препълнени от спомени глави...

Познаваме много спортисти, които се пробуждат сутрин с тревожната дилема: "Не е ли вече време да се отеглим от спорта"? Сред тях има на по 24-25 години. Дори и по-млади. Но започнали отрано, те имат зад гърба си цяло десетилетие живот на листата или игрището. И ако за един лекоатлет има все пак реални показатели за възможностите му, особено тревожно е положението при колективните спортове. Там "ветеранът" може да бъде и водач, който води към победата, и тежък камък, дърпащ колектива към дъното...

Ако младостта знаеше, а старостта можеше – ето едно пожелание, което твърде рядко се среща в солидна концентрация. И затова винаги ще има отбори, става въпрос за добри отбори, съставени от стари и млади. И успехите ще зависят от спойката между идващите и опитните бойци.

Рязкото подмладяване на един състав прилича на пагубния порив на неук лесничей, който изсича старата гора, преди още младата да е пуснала дълбоки корени. Опитният лесничей грижливо отглежда и млади фиданки, и стари дъбове. И ги учи да живеят и растат заедно. Такава гора е силна устоява на бурите.

ВЕСТОНОСЕЦ НА УСПЕХИТЕ

В две поредни анкети на вестник "Народен спорт" заслужилият майстор на спорта Йордан Вълчев бе сред най-добрите спортисти на страната. Тази година той не намери място в десетката. Означава ли това, че няма причина през 1973 г. той да бъде поставен в първата редица на българските спортисти, които достойно представиха родината. Естествено, не. Какво да се прави, когато българският спорт достигна такива високи върхове, че журналистите не удостоиха с вниманието си дори състезатели като Вълчев. В замяна пък на това русенската общественост го определи за спортист № 1 на окръга. И с пълно основание. Десетата година на състезателната дейност на Вълчев влезе с нещо забележително не само в неговата биография, но и в историята на гребния спорт. На европейското първенство през тази година, което се състоя в Москва, той зае пето място. Така Вълчев пръв от българските гребци на единична лодка премина бариерата на финала. В дисциплината скиф винаги са се срещали най-силните мъже и затова негласно тя е приета и за показател за равнището на гребния спорт в дадена страна. Ако към това прибавим, че шампионатът в Москва бе фактически световно първенство, тогава може да се разбере голямото значение на това класиране за България.

Често в спорта се говори за състезатели, които имат щастие, и за нещастни. С пълно право можем да причислим Йордан Вълчев към щастливците. Той свърза името си с най-значителните успехи на гребния спорт. През 1967 г. във Виши (Франция) заедно със съотборника си змс Атанас Желев завоюваха за първи път за страната ни медал от първенство на континента. В Мексико бе записано първо участие на български национален отбор по гребане в олимпийски игри. И пак наш представител бе Вълчев с партньора си Желев, като в актива записаха четвърто място.

Случайно ли дойде щастието при Вълчев? Които го познават отблизо, ще ви отговорят с "Не!" Вълчев знае и умее да се бори за "щастието" в спорта. Той така разпределя деня, че му остава време за всичко. Пословична е неговата трудолюбивост в спорта и извън спорта. Сега той е инженер по механизация и електрификация на селското стопанство. След като надхвърли тридесетте години, той е вече "ветеран" сред младите гребци. За тях той е най-опитният състезател, от който се учат на техника, на упоритост и борбеност. Стълб в отбора, на който се опират младите състезатели, и треньорът, на който се осланя българският гребен спорт, вестоносец на неговите големи успехи. Това е заслужилият майстор на спорта ветеранът Йордан Вълчев.

РЕЦЕПТАТА НА МАРК ТВЕ

С Павлина Стоименова, вол
листка от „Академик", а досе
от националния отбор, се позн
отдавна. И това ми дава сякаш
вото да я критикувам не само з
но – по страниците на печата,
очи в очи.

– Помня как влизаше в игри
преди години. Влизаше като г

ТЪГАТА НА КАПИТАНА

С името на майстора на спорта Андрей Константинов са свързани голяма част от успехите на националния отбор по водна топка и на ЦСКА "Септемврийско знаме". Той е един от малкото състезатели, които могат да се похвалят, че притежават седем шампионски титли и близо цяло десетилетие са били в първата седмица на националната ни гарнитура. През тези години Андро (така го наричат неговите приятели и колеги) доминираше не само с изключителната си физика, неотразим удар и игрова култура, но бе еталон за трудолюбие, всеотдайност и скромност. Капитанът на армейския отбор никога не е пропуснал при победа и което е още по-важно, при загуба да поздрави противниците си и съдиите. Константинов е от малцината, които са играли с три поколения състезатели. Играл е с Гайдаров, Иконописов, Миладинов, Биолчев, след това с Бонев, Сотиров, Златев, Рафаилов и накрая с най-младите – Костадинов, Попов, Гаджев. Бил е ученик на по-старите и по собствено желание учител на младите. Отношенията между поколенията – които сега не са цветущи сред ватерполистите – често са вълнували Андрей.

– Всеки "ветеран" трябва рано или късно да даде път на младите състезатели. Това е закономерен и неизбежен процес. Винаги съм се старал да приемам "новаците" в отбора добре, така както някога бях приет и аз. Колкото и да е чудно, новото поколение ватерполисти доста се различава от нашето. Ние "боготворяхме" старите състезатели, стремяхме се да научим най-хубавото от тях в басейна и извън него. Сега сякаш нещата доста се поизмениха. Младите играчи твърде рано започват да мислят, че за тях играта няма никакви тайни. Преди 10 години аз и още много състезатели оставахме дълго време след края на тренировката във водата, да усъвършенствуваме някой удар или финт. Сега такива случаи се броят на пръсти.

Причините са сигурно много, но една от тях е, че националният отбор се превърна в нещо като начално училище. И когато там попаднат момчета, още непоказали големи качества, трудно можеш да ги убедиш, че трябва още много да се учат. Далеч съм от мисълта, че младите състезатели трябва да ни "свалят шапка" и никога не съм искал това, но ми се струва неестествено, че досега нито един от по-младите ватерполисти не ме е потърсил за помощ или съвет. А вероятно ще играя още само една година..."

дарка и се разпорежда там
истинска стопанка. А сега? Сег
язливо пристъпяш и сякаш се
ваш, когато топката е далеч
теб.

И тя ми разказа за чувствот
несигурност, което обхваща дс
най-опитния, когато за пръв
(след годините на първата млад
седне на резервната пейка. С
изведнъж нещо се пречупва.
чувствува по-новак от новацит

Помня как младата надежд
баскетболистките от "Акаде
Пепа Макавеева, току-що дошл
отбора на ВИФ, влезе само за н
ко минути в игра. Направи грет
Семов я отзова. Пепа се разп
Играеше ù се, беше нещастна, ч
на терена. Но това бяха откр
те, оптимистични сълзи на и
ващия талант.

А Павлина Стоименова не се раз-
ака, когато седна на пейката след
на несполучлива смяна. Нито мус-
а не трепна на лицето ѝ. Но,
аехме всички, нейната мъка беше
-голяма. Тя трябваше да се бори
нещо, което доскоро ѝ принадле-
ше абсолютно – за място в отбо-
! За място сред тези високи, сил-
волейболистки, които като вълн
бяха залели стария ѝ, познат,
явен отбор, от който само тя,
тя и Рени бяха "последните мохи-
ни".

Та ние, няколко нейни познати, и
скарахме – влез и им викни малко.
ък се като стар лъв, който се
ъща в своето царство, покажи на
адите, че можеш да ги водиш.
И тя беше узряла за такова вну-
ение. Влезе в следващия мач и игра
то в "добрите стари години".
сле едно момиче нетактично я за-
та:

– Какво се хвърляше като луда по
ерена?
– Защото едва сега разбирам как
рябва да се играе тази игра – ис-
жено каза тя.
– Но по-рано играеше по-добре...
А Павлина ѝ отговори малко мъг-
во и все пак на всички ни стана
но какво иска да каже:

– Щеше да е прекрасно, ако хората
раждаха осемдесетгодишни и
то младеят постепенно, да дос-
игнат 18 години. Тогава спортис-
ите ще започват на 40-30 години,
като юноши и девойки ще имат
истина знаменити резултати. То-
а за „младееното" се е пошегувал
lark Твен...
Какво да се прави – у всеки рано
и късно се набира тъга по измина-
ите спортни години. Тъга, защото
о почваха сега всеки щеше да ги
ивее по-разумно и да достигне по-
сок таван в своя спортен живот...

Страницата е подготвена от Димитър ДЖАРОВ, Чавдар КАЛЕВ, Маргарита РАНГЕЛОВА, Климент ВЕЛИЧКОВ и Валентин ЯНЕВ.
СНИМКИ: Янко ГЪРОВ, Емил МАНДЖАРОВ и Георги ДОЙЧИНОВ

ГВАРДИЯТА

Хандбалните специалисти доста спорeха на кого трябва да се даде предимна – на старите или на младите. Защо е трябвало да има разлика по един толкова ясен въпрос? Е да, лесно е да стоиш отстранч и да питаш: какво е толкова сложно в една толкова проста позиция? Но в случая въпросът стоеше не за концепция и позиция, а за живи хора. Едно поколение от ентусиасти, които поставиха основите на този спорт, и друго на младите, които израснаха до тях и вече напират за свое място сред титулярите. Само че местата на титулярите са навсякъде точно определени, така че за да заемеш едно място, трябва някой да го освободи. Тогава се чуват и такива реплики: "Какво като е основоположник?"... "Ами какво пък като е млад! Да дойде да ме бие и тогава да ме смени!"...

Този период вече се изживя. Нещата заеха полагащото им се място. В отборите вече има само действителни титуляри. И все пак и в разгара на споровете никой никога не каза, че са стари двамата близнаци Георги и Александър Ангелови, никой никога не попита: "Какво прави още на терена Стоян Липошлиев?" Вижданше се какво правят. Играеха за по двама. На тях никой не гледа като на стари. Та те са гвардия! Горда, хубава гвардия, от която младите има още много да се учат – и на техника, и на тактика, и на сърцата игра... Разговаряхме с няколко от отбора за Георги Ангелов – Капитана...

ОГНЯН АЛАДЖОВ: "Дойдох в отбора с голям страх. Как ще ме приемат мене, съвсем млад, тези лъвове. Чудех се къде да се дяна на тази първа тренировка, за която предварително бях решил, че всички ще ме гледат сепнат, когато чух бате Гошо да казва: "Огняне, ела да опитаме нещо с тебе." И се държеше така, като че вчера сме опитали тази комбинация и ще я разучаваме и утре, и други ден. Държеше се с мене като с равен. Никога не ме е показал, че той е големият състезател, а аз съм новакът. Може би затова още в първия мач исках да му покажа и на него, и на другите по-стари в отбора, че не са се излъгали, че знам да ценя доверието. Когато успявах, всички идваха да ми кажат по някоя топла дума, когато не вървеше, казваха ми да не се тревожа. И с тях беше така в началото. Пък и сега понякога. Грешките, които на себе си не прощавах, на мене прощаваха. Това още повече ме караше да тренирам, да искам да ги достигна. Така дойде и съвсем естествено спокойствието, увереността, толкова важни за успеха на спортиста."

СЛАВЧО ГЕОРГИЕВ: "Винаги съм бил по-спокоен на вратата, когато бате Гошо е вътре. Ако някъде защитата се пропука, той ще покрие. Не бих искал венци и Огнян да са в противниковия отбор. Опасни нападатели са! Но не бих искал и Георги Ангелов да го няма в нашия отбор. За мен като вратар е много важно да знам, че има един, който няма да си загуби главата. Един, който е все нащрек..."

ИВАН ДОНЧЕВ: "Струва ми се, че тъкмо сега Гошо е навлязъл в истинската си зрелост на състезател. Кой е казал, че 33-годишните са ветерани в спорта? Тъкмо когато стават крале на играта. Когато вече започват да диктуват! Тъкмо в този възраст (ако са добри спортисти, разбира се) те могат да бъдат най-полезни. И защото виждат играта в дълбочина, и защото могат да дадат на младите целия опит, натрупан през годините..."

Ако кажем на Гошо какво мислят другите за него, ще се учуди много. Че какво пък толкова са се разприказвали? Ние обикновено не говорим много...

ФУТБОЛНИТЕ СТАРЕЙШИНИ

"Няма стари и млади футболисти, има – добри и лоши!" Това е девизът на най-опитните играчи в групата на майсторите, които са натрупали повече години от съотборниците си, но все още са душата на своите отбори и дават тон как да се воюва за победа в най-горещите спортни битки.

Доайенът на "А" група Илко Бекяров е роден през 1938 г. и играе в "Локомотив" (Пд). Поеме ли диригентската палка в защитата, той се изправя като непреодолима преграда и пред най-пъргавите нападатели от противниковите отбори. На 35 години е, а издържа напрежението на 90-те минути и високото темпо на съвременната игра по-добре от футболисти, които са значително по-млади от него. Треньорът Иван Манолов вярва на старейшината на своя отбор и настане ли час за изпитание срещу опитни и силни съперници, не се колебае да му възложи най-трудните задачи.

Ветераните на другия пловдивски отбор са двама – Видин Апостолов и Динко Дерменджиев. Те са от един и същи набор – 1941. Може ли някой да си представи "Тракия" без тях? Щом отборът им заиграе на терена, те винаги са там, където е трудно и необходимо. Видин Апостолов е защитник, но и през миналия сезон записа името си сред голмайсторите. Дерменджиев е огорчил вратарите на почти всички български отбори, но когато стане горещо пред вратата на "Тракия", той тича назад и я брани с умение, на което могат да завидят и най-опитните бегове. Двамата оглавиха вече листата на рекордьорите по участия в "А" група – Апостолов с 372 и Дерменджиев с 366 мача.

Капитани на "Славия" и "Левски-Спартак" са Александър Шаламанов (1941) и Добромир Жечев (1942) не само заради възрастта си, но и защото са най-уважаваните футболисти от двата състава. След всеки кръг на първенството имената им могат да се намерят между "кавалерите на звездите". Жечев е на второ място сред най-добрите за 1973 г. Шаламанов също получи почетен брой гласове. Напоследък често се чуват оценки, че "Славия" играе слабо, но още никой не е казал – "слабо игра Шаламанов!"

Евген и Георги Каменови (1941) имат голям дял за успешното представяне на "Ботев" (Вр) – отбор, който преживя нелека криза, но в момента заема пето място в класирането.

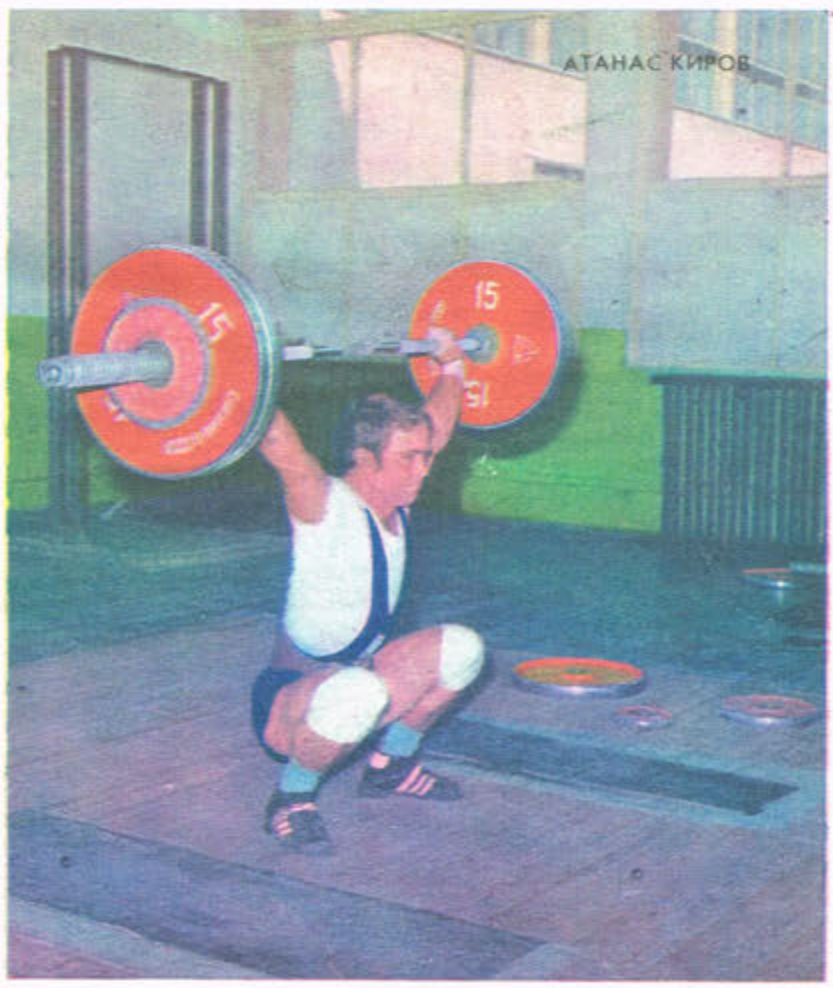
В състава на ЦСКА "Септемврийско знаме" Ветеран е Борис Гаганелов – роден също 1941 г. Вече не е в списъка на титулярите и все още не се прощава с футболните обувки. С дисциплината и старанието си в тренировките той е пример за всички от армейския отбор. Дори като резерва е готов да застане на своя пост, щом другарите му имат нужда от него.

Къде е разковничето на футболното дълголетие?

Едни ще посочат усърдието в тренировките, други – спортния режим, трети – таланта. Всеки от тях има право. Но безспорно качество на старейшините от нашите първи отбори е способността им да съхраняват в спортните си сърца своите младежки пориви и да защищават всеотдайно доброто си име на СПОРТИСТИ!

На снимката: Доайенът на "А" РФГ Илко Бекяров

ПАЗИТЕЛИ НА ТРАДИЦИИТЕ

Всеки отбор има своите ветерани. "Ветеран" е много разтегливо понятие. Много или малко са 25 години? За една плувкиня може да бъде дълбока спортна "старост", за един Яшин, играл и след четиридесетата си година, е просто юношеска възраст. Така че нека още сега се условим: който гледа в паспорта, а не в играта на спортиста, прави капитална грешка.

Да вземем нашия отбор по вдигане тежести. Световни шампиони в Хавана станаха най-младият – Недялко Колев, и най-възрастният – Атанас Киров. Единият е на 20, другият на 28 години. Но и двамата ще вървят заедно и към Монреал.

Присъствието на състезател като Киров в отбор, направил силно впечатление не само с постиженията, но и с възрастта си, е повече от полезно. Младите просто се заразяват от труда на ветерана. Абаджиев им казваше: "Киров тренира сега така, както вие ще тренирате след две години." И те взимаха пример. На състезанията и на тренировките. Особено в тренировките, които за двадесетгодишния младеж не са кой знае какво развлечение...

В Хавана, до самия Малекон, видяхме изумителна гледка: негър с бяла като сняг коса играеше бейзбол с някакви хлапета. Топката летеше често към широкия крайбрежен булевард и старецът тичаше да я гони с риск да бъде смачкан от летящите коли. Не искаше това да остави на децата, не разрешаваше отстъпки заради белите си коси! Атанас ме погледна:

– Най-страшното на годините е не че ставаш стар, а че оставаш млад....

Разбрах каква става в сърцата на истинските спортисти. Та те си остават винаги млади в пориви и стремежи! Ветераните така се сраствят със своя режим, със спортните битки, че без тях се чувствуват ограбени. Нещастни.

Истинският спортист е готов да носи тежкото бреме на ветерана. И докато го носи, той е полезен два пъти повече от всяка новоизгряваща звезда. Ветераните – това са лидерите на отбора. Хранителите на традициите. Пионерите, водещи след себе си младежта из новите, неизследвани земи на спорта. Първите помощници на треньора... И тежко е да си всичко това. Защото докато новакът обикновено отговаря предимно за себе си, ветеранът винаги носи отговорност за целия отбор!

АКО БОГИНЯТА КАИСА Е БЛАГОСКЛОННА

Обикновено се казва, че да се правят едни или други предположения за изхода в спортните двубои е работа малко перспективна. С това може и да не се съгласим. Друг е въпросът, че подобно занимание е малко благодарно. Тъкмо с такава уговорка международният гросмайстор на СССР Давид БРОНЩАЙН разглежда шансовете на осемте кандидати:

Като познавам изключително задълбочения маниер на подготовка на московския гросмайстор Полугаевски, мога да бъда уверен, че той ще се постарае да изучи всичките най-опасни страни на своя противник и ще намери начин да неутрализира тяхната сила. Но това е малко. В мача е невъзможно реми, а за да победиш, трябва да разкриеш слабите места в играта на партньора. За Карпов това няма да бъде трудна задача – Полугаевски е шахматист от емоционален тип, в неговите партии наред с талантливите находки има и празноти. Играта на Карпов съдържа по-малко кипеж, елементите на внезапност са сведени до нула, затова пък всичките звена са толкова добре споени едно с друго, че дори след многократно изучаване на изиграната партия не можеш да се отърве от впечатлението за някакво чудо – неговият съперник играе отлично, не прави нито една видима грешка и все пак губи. Някои шахматни наблюдатели изказват мисълта, че моя кристално ясен, дори мъничко усмихващ се стил на игра може да се окаже най-опасен за сегашния световен шампион Фишер. Тук те са съвсем прави. Шансовете на Карпов за успех в мач с Фишер са доста големи, но засега той ще трябва да отблъсне честолюбиво устремения си по-близък съперник.

Не по-малко вълнуващ може да се окаже мачът Корчной – Мекинг. По стил на игра те рязко се отличават един от друг – ако ленинградският гросмайстор търси още от първите ходове свои самобитни пътища, то бразилският гросмайстор е готов да следва изпробвани дебютни варианти десет, двайсет, дори трийсет хода, докато играната вече от него или от някой друг партия го задоволи напълно. Тия два маниера са характерни за съвременния шахмат. Маниерът на игра, предпочитан от Мекинг, в последно време спечели грамаден брой привърженици, защото доказа своята спортна ефективност. С негова помощ се запазва голям запас от неизразходвана за дебют енергия, която може да се използува щедро при завършъка.

Главната особеност в мачовете е, че тук е потребен не само отлично отрепетиран дебют, но и надежден защитен вариант. Това не е едно и също. Лесно е даседиграе един път дълъг вариант, но да се повтори е вече опасно. А парадоксалното е това, че в мачовете такива противоречия се срещат по-често, отколкото в турнирите. Всичко е обяснимо: съперниците губят толкова много сили при подготовката, че просто не им стига време да изучат подробно два-три дебютни плана. Те се спират върху един глобален рисунък на настъпление или защитно построение, стремят се всеки път да внесат дребни поправки в едни или други ходове. Ако се разглежда мачът Корчной – Мекинг, ленинградският шахматист има видимо предимство: неговият опит за борба с шахматисти от най-разнообразно направление е твърде голям. На Мекинг ще се наложи да се ръководи повече от интуицията, но нейните подсещания биват понякога погрешни. При Корчной и Мекинг има и сходна черта – те често изпадат в главозамайващи цайтноти.

▲ Борис Спаски

Виктор Корчной ▼

В мачовете Петросян – Портиш и Спаски – Бърн има значително по-малко неизвестни. И четиримата са шахматисти с грамаден опит. Само Бърн попада за пръв път в компанията на претендентите, затова пък в продължение на много години той е несменяем участник в олимпийския отбор на САЩ, изиграл е безброй партии с най-големите гросмайстори, води борбата леко, уверено, не познава думата "цайтнот". Със своя стил той определено плаща данък на умиращия шахматен романтизъм. Винаги е приятно да се наблюдава играта на Бърн. Ходовете се правят бързо, но не и припряно, Бърн не проявява големи грижи за запазване на материалното равновесие. Ако в хода на играта трябва да направи жертва – прави я, ако трябва да приеме жертва – отива смело на риск. Неговият подход към шахмата е симпатичен, дори ако с подобни качества трябва да разчита на победа срещу играч от суперкласата на Спаски.

Значи ли това, че Бърн се е разстроил, когато е научил падналия му се жребий? По-скоро се е зарадвал. Още през лятото, в деня на последния кръг от ленинградския междузонален турнир, Бърн заяви: "Ако богинята Каиса бъде благосклонна към мене и ме изпрати на мач със самия Спаски, ще бъда най-щастливият човек. . ."

Сега за най-трудния двубой, за борбата между Петросян и Портиш. Двамата се отнасят с еднакво уважение един към друг, играли са многократно в турнири по всички континенти. Техният двубой трябва да донесе най-напрегнатите партии и най-голям урожай в областта на дебютните новости в Дамския гамбит, поклонници на който са двамата. Но това подсказва, че в мача защитата явно ще побеждава нападението. Разбира се, партньорите могат да подготвят един други сюрпризи. Твърде точно беше изказването на един от московските майстори веднага след жребия: всеки от тия шахматисти би могъл да украси финалния мач на претендентите.

ТУРНИРЪТ НА КАНДИДАТИТЕ

В навечерието сме на срещите между осемте четвъртфиналисти, от които ще бъде излъчен претендентът за световната шахматна корона. Техните мачове ще започнат:

14 януари: Борис Спаски и Робърт Бърн в Сан Хуан (Порто Рико), съдия – Доразил (Австрия);

16 януари: Едуард Мекинг и Виктор Корчной в Аугуст (САЩ), съдия – Кажич (Югославия);

17 януари: Анатолий Карпов и Лев Полугаевски в Москва, съдия – Микенас (СССР);

18 януари: Тигран Петросян и Лайош Портиш в Палма де Майорка (Испания), съдия – Хайнце (ГДР).

С помощта на жребия е изяснено, че ако в четвъртфиналите победители излязат бившите световни шампиони, Спаски ще играе в полуфиналите с Карпов или Полугаевски, а Петросян – с Корчной или Мекинг. Съгласно правилата на ФИДЕ световният шампион Робърт Джеймс Фишер е длъжен да приеме поканата на крайния победител в турнира на претендентите и не по-късно от година да се срещне с него.

ФИШЕР ИСКА АВАНС

Дали мачът за световно първенство по шахмат през 1975 г. ще протече по утвърдения неотдавна регламент или формулата му ще бъде променена?

Въпросът не е празен. С него сега се занимава комисия, съставена от председателя на ФИДЕ Макс Еве и представители на СССР, САЩ, Унгария и Бразилия – страните, които имат участници в предстоящите двубои на претендентите.

Сега действуващият регламент се отличава от предишния. Така например според новото правило финалният мач трябва да продължи, докато единият от съперниците спечели 6 партии. Но ето че световният шампион Фишер излезе със следното предложение: мачът през 1975 г., в който той ще защищава титлата си, трябва да се играе по друга система – до 10 победи на единия от съперниците, а при резултата 9:9 шампионът запазва своето звание.

"И таз добра!" – ще си кажат мнозина. Та нали сегашният, макар и още неизползуван регламент бе приет по предложение на самия Фишер? А и защо Фишер, който тръбеше наляво и надясно, че с лекота ще победи всеки противник, сега фактически се моли за аванс? Нали в същност новото му предложение означава, че световният шампион ще има преимущество от две точки – за да му отнеме титлата, претендентът трябва да спечели с 10:8. . .

Изводът може да бъде само един: Фишер така или иначе се страхува от своите конкуренти и се мъчи да запази титлата си с помощта на всички възможни средства. . .

Това са фактите. А що се отнася до споменатата комисия, тя ще се събере през март в Амстердам и ще докладва предложенията си пред извънредния конгрес на ФИДЕ, който трябва да се състои през юни 1974 г. в Ница. Комисията трябва да изработи най-точни правила за протичането на мача, за да не се повторят неприятните моменти по време на двубоя Спаски – Фишер в Рейкявик през 1972 г., който едва не бе провален поради машинациите и капризите на Фишер.

ПАНОРАМА

Пред представител на агенция Ю олимпийските шампиони по бързо заляне с кънки Ард Схенк (Холанди Ерхард Келер (ГФР) заявиха, че са ск ни да се върнат в аматьорския спо Както е известно, през миналия се двамата влязоха в професионална трупа на кънкобегачите. "Трупата о ва към неизбежен банкрут" – открове споделя Схенк. А към тия думи Ке добавя, че не вярва повече в бъдеще на професионалното кънки-бягане. . .

Според международния спортен ендар от 27 февруари до 3 март в ран (Франция) трябва да се състои ев пейското юношеско първенство по ск северни дисциплини. Заявки за учас вече са подали много страни начел първите сили в този спорт – СССР, П ша, Швеция, Норвегия, Финландия. С сем неочаквано обаче Френска федерация по ски в последния момент почна да бие отбой, позовавайки се финансови затруднения. Първенство е изправено пред провал, о организаторите не успеят все пак намерят някакъв изход и да свърж двата края. . .

Четвъртфиналният мач между п тендентите за световната титла шахмат Борис Спаски (СССР) и Робе Бърн (САЩ), който започва в Сан Ху (Порто Рико), буди особен интерес ср любителите на шахматната игра. О едно доказателство: в Сан Хуан ка наблюдател ще присъствува и свет ният шампион Роберт Фишер. . .

Известният съветски боксьор Бо Кузнецов, олимпийски шампион от М хен в категория до 57 кг, стана дир тор на спортната школа в Астрах Състезател с богат опит, той има какво да учи младите, тръгнали по не вия път.

През последните две седмици декември в австралийския град Хъ край Канбера е трябвало да бъд затворени всички спортни съоръжени площадки на открито. По необясни причини стотици хиляди жаби напусн близките блата и се преселили в тр ните площи на града, като не отказали да опитат и плувните бас ни. Почистването на града от на ствениците станало възможно едва съдействието на войскови час Любителите на спорта в Хънти отно получили възможност да тренират и състезават спокойно.

Подбирането на най-подходящат ски-вакса за момента е изкуство, о което до голяма степен зависи успех или неуспехът на даден състезател. Е един от най-големите специалисти тая област се смята швейцарецът Ра Берлингер. След като направи каквот можа за доброто представяне на сво те сънародници в Сапоро, Берлингер н пусна отбора на швейцарските алпий по финансови съображения. Сега оба той отново е повикан временно на п мощ – предстои световното първенс во в Сен Мориц. . .

ПЪРВИЯТ ПОБЕДИТЕЛ' 74

ВИКТОР МОРА

Вече 49 години (от 1925 г. насам) неизменно в прочутия с футболните си традиции голям бразилски град Сан Пауло се провежда новогодишен крос. Губернаторът на града дава старта със своя револвер в последните минути на старата година, а финалът винаги съвпада с първите минути на новата. Така че кросът в Сан Пауло, известен под наименованието "Ла Корида", се счита за последното и. . . първото състезание за годината в света. Маршрутът от 8900 м преминава през централния булевард, който още от обедните часове – 10-12 часа преди старта – се изпълва със зрители. . .

В тазгодишния старт участвуваха 44 чуждестранни атлети от 24 страни и 178 бразилци. Между тях бяха и двамата "суператлети" Ласе Вирен (Финландия) – олимпийски шампион на 5000 м и 10 000 м, и Емил Путеманс (Белгия) – предварително сочен за безспорен носител на "Златния шпайк" за 1973 г. Но и тази година, както предшествуващата, убедителна победа спечели все още малко популярният колумбийски бегач Виктор Мануел Мора – Гарсия! Ласе Вирен финишира едва пети, а Путеманс – още по-назад. . .

Кой е впрочем първият победител през 1974 г.?

Виктор Мора е близо тридесетгодишен. Той е роден на 24 ноември 1944 г. в Богота, където живее и работи като автомеханик. Женен е и има тригодишен син. С красиво телосложение (висок е 175 см и тежък 61 кг), мургав като повечето южноамериканци, той от малък се увлича естествено по футбола. Дори осем години е играл в юношеския и по-късно в титулярния отбор на Богота. Веднаж е бил включен в националния състав на Колумбия – като крило. И именно в един крос на футболисти от 12 км Мора се изявил като надежден атлет и от "цар футбол" се хвърлил в обятията на "царица лека атлетика". . . Фактически неговата атлетическа кариера започва през 1966 г., когато става държавен шампион едновременно на 5000 м, 10 000 м и 3000 м с пр. Още в следващата година печели южноамериканската титла на 5000 м, а през 1969 г. и 1971 г. прибавя още три златни медала от традиционните шампионати на Латинска Америка. Поради контузия не участвува на олимпийските игри в Мексико, а в Мюнхен претърпява фиаско – едва 52-ри на маратон. . . Това обаче не го отчайва. Решен да направи удар в Монреал, Мора прекара през миналия сезон осемместечен стаж в ГФР като състезател на Дармщадт. През 1973 той оглави ранглистата на ГФР на 10 000 м с южноамерикански рекорд – 28.08,6. Негова мечта е маратонът, макар че рекордът му на 3000 м – 7.55,6 мин. – говори за големи възможности и на дългите пистови дисциплини. Впрочем двете му победи (1973 и 1974) в новогодишния крос в Сан Пауло (през 1972 г. той бе втори) потвърждават високата му класа. Второто място в големия международен крос в Бостон с отличния резултат 2.15.57 ч. и рекордите му на едночасово бягане (20 км и 129 м) и на 20 км (59.40,2 мин.) му отреждат място сред световния елит. Под наблюдението на известния специалист Тони Нет колумбиецът Мора тренира двуразово пет дни в седмицата, за да каже довиждане на спорта с . . . олимпийски медал на маратон. .

Душко ВЕСЕЛИНОВ

ВИКТОР МОРА – НАЙ-ПОПУЛЯРНИЯТ ЮЖНОАМЕРИКАНСКИ БЕГАЧ НА ДЪЛГИ РАЗСТОЯНИЯ, С ПОБЕДИ НАД НАЙ-ДОБРИТЕ СЪСТЕЗАТЕЛИ В ЕВРОПА, ЗАПИСАЛ ИМЕТО СИ НА ДВУКРАТЕН ПОБЕДИТЕЛ В ТРАДИЦИОННИЯ НОВОГОДИШЕН КРОС В САН ПАУЛО

БУРНО НАЧАЛО

Преди да бъде даден първият старт за световната купа, във Вал д'Изер се разразиха две бури. Първата донесе 25 см сняг, а втората. . .

. . . В залата на пресцентъра председателят на Френската ски-федерация Морис Мартел направи официално съобщение за отстраняването от националния отбор на скиорите Анри Дювияр (26-годишен), Патрик Русел (27), Жан-Ноел Оже (24), Роже Роса-Миньо (27) и близначките Ингрид и Брит Лафорг (25). До тази сурова мярка федерацията достигнала след няколкогодишно наблюдение на тези спортисти, които не показвали особен напредък. Сегашният отбор, според думите на Мартел, бил съставен от млади и перспективни скиори, които ще се подготвят с оглед изявата им на олимпийските игри през 1976 г.

Тази новина предизвика "атомен взрив" сред френската спортна общественост. Бившият треньор на отбора Оноре Боне заяви, че това е скандал, който няма никакво морално оправдание. Само хора, на които липсват познания и такт, могат да "изхвърлят на улицата" спортистите, които са се готвили упорито до самото навечерие на официалния старт.

слалом във Вал д'Изер "ръкавицата" хвърли 20-годишният Ханс Хинтерзеер – син на победителя от олимпийските игри в Скуо Вали (САЩ). В тази дисциплина отлични данни показаха и младите Пиеро Грос от Италия (19 г.), канадецът Хънтър 20 г.) и др. За разлика от своите колеги младите френски скиори са се блъскали от врата във врата като начинаещи.

И в спускането първите три места "окупираха" младите. Това бяха италианецът Херберт Планк (19 г.) и австрийците Вернер Грисман (21 г.) и Франц Кламер (19 г.), временен водач в турнира за световната купа.

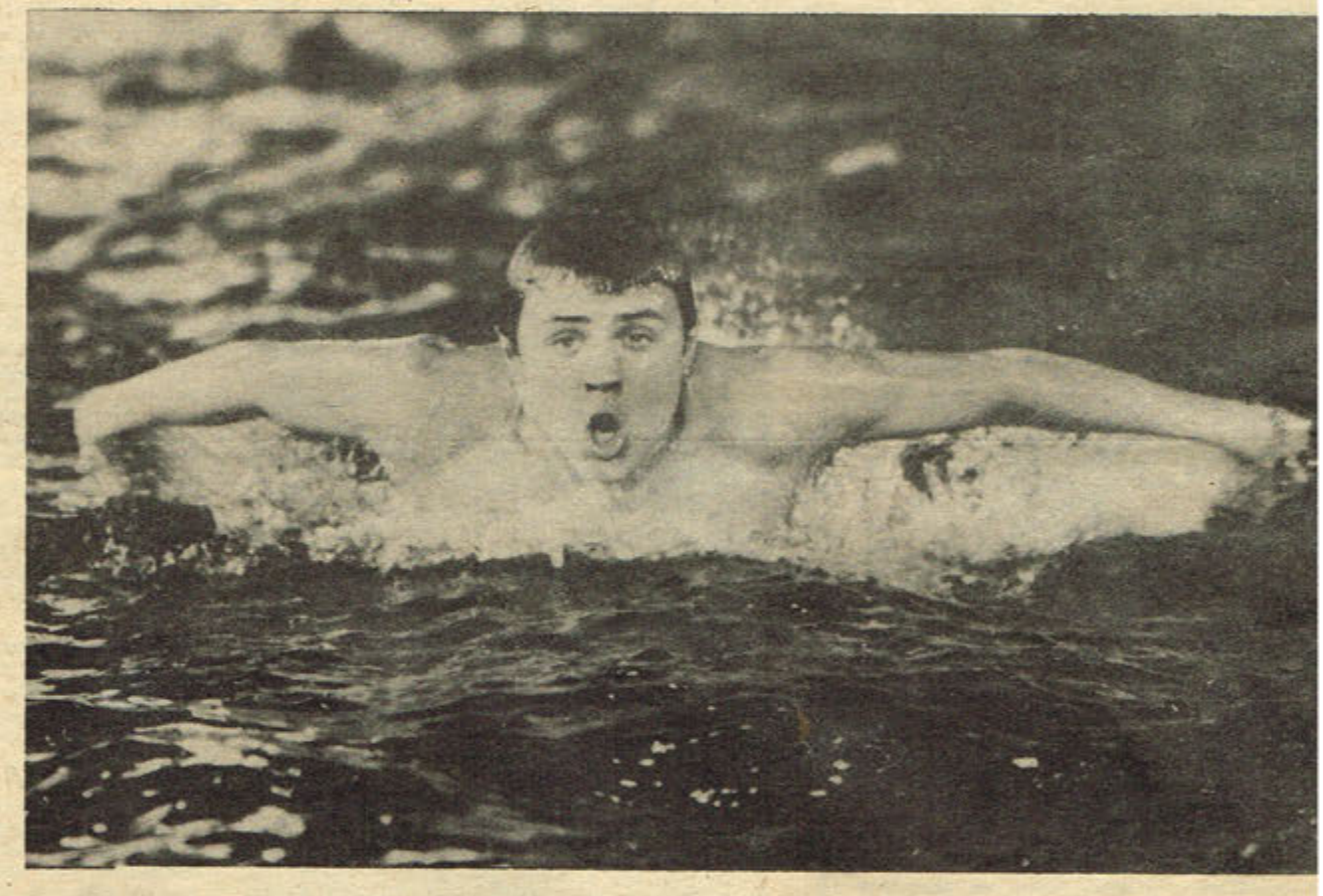
При жените младите скиорки също изпреварiха фаворитките в специалния слалом. Победителка във Вал д'Изер стана 16-годишната Кристина Цехмайстер (ГФР). Отлично се представи и заела второто място Хани Венцел от Лихтенщайн. Добрата си класа младата скиорка показа и в австрийския зимен курорт Цар ам Зее, където на гигантския слалом се класира първа.

С какво се характеризира настоящият ски-сезон?

В почти всички дисциплини досегашните фаворитки претърпяха неуспех. Повечето специалисти са на мнение, че дори тройната носителка на световната купа Анемари Пръол-Мозер не ще успее да спре устрема на швейцарката Надиг. Защото Пръол е силна само в една дисциплина, а Надиг – и в трите. При мъжете и най-съвършената електронна машина не би била в състояние да посочи евентуалния победител.

И така настоящият алпийски ски-сезон започна твърде бурно. Кои ще бъдат новите световни шампиони и носители на световната купа, ще видим през следващите месеци.

Стоян СТОЯНОВ

ЖАН-НОЕЛ ОЖЕ – ЕДИН ОТ НАЙ-ДОБРИТЕ СЛАЛОМИСТИ НА ФРАНЦИЯ, ПОБЕДИТЕЛ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ СЪСТЕЗАНИЯ "НАЕБА" В ЯПОНИЯ – КАЗВА "СБОГОМ" НА НАЦИОНАЛНИЯ ФРЕНСКИ ОТБОР

Докато подмладеният френски отбор търпи поражение след поражение, на авансцената се появиха редица млади скиори от Австрия, Италия, Швейцария, ГФР и други страни, някои от които още през миналия сезон заплашиха за своите възможности.

Като изключим превъзходството в пускането на тройната носителка на световната купа австрийката Анемари Пръол-Мозер, във всички останали дисциплини за мъже и жени силите са изравнени като никога дотогава. За това най-много допринесоха младите скиори и скиорки.

В първия за сезона гигантски

АНДРАШ ХАРГИТАЙ 20 км на ден

Преди няколко години можеше да се каже, че светът на плуването е разделен приблизително на три: САЩ, Австралия и останалия свят. Сега този свят сякаш все още е разделен на три, но има вече промени: САЩ, ГДР и останалия свят. Освен ГДР в Белград поднесоха известни изненади и няколко страни, които напоследък не бяха блестели в този спорт: Италия, Швеция, Великобритания, Унгария.

Харгитай, Верасто, Гярмати, Том и неколцина други са не само залог за бъдещи успехи, но и доказателство за трайността на традициите на унгарския плувен спорт. Тези традиции са твърде стари – Унгария е дала олимпийски шампиони в свободния стил в 1896 г. (Хайош), в 1904 г. (Халмай), в 1936 г. (Чик), а в 1928 г. Ищван Барани завърши втори на 100 м след непобедимия Джони Вайсмюлер и блестя в олимпийските турнири по водна топка в 1932, 1936 и 1952 г., когато отборът на Унгария бе медалист.

Андраш Харгитай е възпитаник на спортното училище в Будапеща, където са израснали най-добрите унгарски състезатели. Какъв е дневният режим на образцовия ученик Харгитай?

Той плува от 16 до 20 км всеки ден в плувния комплекс "Часар", където бе организиран в 1926 г. първият европейски шампионат по плуване. Главният закрит плувен басейн в "Часар" е почти стогодишен. . . Има идеални размери за тренировки (25 м дълъг, 15 м широк и 1, 70 м дълбок). Има и минерална вода. Харгитай плува от 6 до 8,30 и от 14 до 17 часа. Практикува всички дисциплини – бруст, гръб, бътерфлай, кроул. Тренировките се ръководят от Сечи, който е сега един от най-известните хора в Унгария. Под неговите заповеди са 8 треньори, които се занимават с плувци от различни възрастови групи, но методът е един.

– Дневният режим е много строг – казва Сечи. – Момчетата навярно не разполагат с много време, но това време се оползотворява максимално.

Именно в басейна на "Часар" Харгитай изкова, година след година, в четирите стила, с цената на хиляди километри тренировки онази невероятна издръжливост и способност да се възстановява, които учудват дори американците. Досега школата на Сечи не е формирала спринтьори, което е в разрез с една стара национална традиция, но за това има причини. Преди няколко години, когато унгарският плувен спорт бе в криза, пред ръководителите имаше две алтернативи: да се работи за създаването на спринтьори, или да се поеме по-дългия курс на създаване плувци на средни разстояния. Сечи предпочете второто.

– Плуването започва от средните разстояния – казва той. – Тук е ключът на бъдещето и на успеха. Можехме да изградим няколко спринтьори до добро международно равнище, но решихме да работим по-сериозно.

Този избор дава вече насърчителни резултати – златният медал на Харгитай потвърждава това. Под ръководството на Сечи се формира сега една феноменална плувкиня. Казва се Габриела Верасто. Нейната издръжливост е изключителна. Тя е на 12 години и притежава вече всичките рекорди в своята възрастова група. Нейните постижения са равни на най-силните американки. Тя навярно ще стане една от най-силните спринтьорки в света.

Андраш Харгитай е на 18 години и според регламента трябва догодина на напусне спортното училище. Но за него се прави изключение – ще остане в училището до олимпиадата в Монреал. Може още сега да го впишем като един от най-големите фаворити за титлата в съчетаното плуване.

Фут болът в близки и далечни страни

ЦЕЛТА Е ЕДНА: РЕАБИЛИТАЦИЯ

НОВИЯТ ОТГОВОРЕН СЕКРЕТАР НА АНГЛИЙСКАТА ФУТБОЛНА ФЕДЕРАЦИЯ ТЕД КРОКЪР (ВДЯСНО) И ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ СЪР АНДРЮ СТИФЪН.

От началото на септември Английската футболна федерация има нов отговорен секретар – 48-годишния Тед Крокър. Той наследи Денис Холоус, който след 11-годишна работа на секретарския пост напред остава само нещатен съветник на федерацията.

Назначаването на Крокър не бе случайно. Бивш професионален футболист, макар и не от най-известните, добил по-късно и треньорска квалификация, той познава много добре английския футбол – дори онзи негови страни, които остават скрити за обикновения любител. Английските футболни ръководители между другото се надяват, че с помощта и посредничеството на Крокър ще успеят да решават много по-успешно спорни въпроси, при които нещата стигат до разбирателство и подкрепа от страна на професионалните футболисти. На това се отдава голямо значение, защото в Англия футболната федерация е едно, а професионалната футболна лига – съвсем друго...

Тед Крокър е човек с добър организационен опит – цяло десетилетие той е работил като административен директор на една машиностроителна фирма. На деловите му качества и на неговата енергичност също се разчита много. Той е и оптимист. Още в първата си пресконференция заяви пред журналистите:

– Мисля, че английският футбол като цяло не се нуждае от някакви основни преобразования. Ние сме твърде песимистично настроени в тая област. Чисто и просто трябва да направим така, че повече хора да играят и повече хора да изпитват наслада от играта...

За пръв път от години насам английски футболен ръководител се изказва толкова определено за нуждата от масовизиране на футбола в страната. А в неотдавнашното заседание на изпълнителния комитет на федерацията бе приета и съответна резолюция. В нея се казва, че федерацията заедно с другите спортни органи в страната може и трябва да оказва по-голям натиск върху правителството и местните административни власти, за да се строят повече игрищаи терени за масово спортуване на младежта в близост до съоръженията на футболните клубове. Разбира се, трудно е в условията на капиталистическата действителност да се очаква някакво благоприятно разрешаване на тоя въпрос, но така или иначе, англичаните, върху които се стовари нов тежък удар след елиминирането им от турнира за световно първенство, вече се мъчат да мислят малко по иначе.

Английската футболна федерация обсъжда редица други мерки, които и в миналото са били тема на разговори, без обаче по тях да са взимани конкретни решения. Става дума главно за три пункта:

● В ръководните органи на федерацията да не работят хора, по-възрастни от 70 години.

● Да се подобрят условията за зрителите на футболните мачове, защото според организираните напоследък анкети липсата на удобства по стадионите в страната са една от главните причини за намаляващия брой на публиката.

● Неспортсменското поведение на даден футболист по време на мач да носи наказание не само на футболиста, но и на неговия клуб.

Нови моменти има и в международната политика на федерацията. Така например изпратена е покана до Аржентина за един приятелски мач на "Уембли" тая пролет – твърде многозначителен факт, ако си спомним направо враждебните футболни отношения между двете страни, възникнали след скандалите по време на финалния кръг за световно първенство през 1966 г., когато треньорът на английския национален отбор Алф Рамзи не се поколеба да нарече аржентинците "животни"... Подобна покана за приятелски мач е отправена и до Бразилия, но бразилците отказаха поради липса на свободни дати – те вече имат уговорени 12 контролни срещи през последните три месеца преди началото на финалния кръг за световно първенство.

Аржентина, Бразилия... Не случайно са набелязани противниците и в проектираното лятно турне на английския национален отбор: на 29 май с ГДР, на 1 юни с България, на 5 юни с Югославия. Това са все участници (или потенциални участници) във финалите за световно първенство. Срещу тях Алф Рамзи ще преследва двойна цел: да шлифова своя състав с оглед на бъдещето и да гони победни резултати, за да реабилитира и себе си, и английския футбол. Англичаните не крият това – напротив, заявяват го съвсем открито. И техните намерения – напълно законни и оправдани в положението, в което се намира сега английският футбол – трябва да прозвучат като една далечно предупреждение и за нас...

Иван ЖЕЧЕВ

СЪПРОТИВА СРЕЩУ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ

"Чилийският национален футболен отбор трябва да се откаже от отиването в ГФР и от участието във финалния турнир на световното първенство!" Това искане няма нищо общо с факта, че националният отбор на Чили се промъкна през "задните врата" във финалния турнир, след като ФИФА отхвърли справедливото искане на футболната федерация на СССР. Вторият квалификационен мач между Чили и СССР да се играе на неутрален терен. То произлиза от едно писмо на дванайсетте челни клуба в Чили до министерството на отбраната, което сега ръководи спорта в страната.

В основата на датиращото от 4 декември писмо, на което бе дадена гласност едва една седмица преди тегленето на жребия на 5 януари във Франкфурт на Майн, се изтъква катастрофалното ръководство на футболната федерация в лицето на нейния председател Франсиско Флукса. Участието в световното първенство "води към банкрут", заявяват клубовете, начело на които стоят ръководствата на шампиона "Кола Кола" и двата студентски отбора "Университад де Чили" и "Университад Католика". Би било добре чилийският футбол да заеме мястото, което наистина заслужава, вместо да се подхранват с безразсъдни очаквания, които ще задълбочат моралната и икономическата криза.

В споменатото писмо от 10 страници клубовете изброяват пред директора на държавния спортен съвет Гуидо Осандон целия "регистър от грешки" на председателя Флукса. Дали тая вътрешна съпротива на чилийските футболисти не е израз на солидарност със справедливото искане на техните съветски колеги? Твърде е вероятно, защото привържениците на Флукса във футболната федерация побързаха да обвинят клубовете, че в най-решителния момент са се опитали да хвърлят бомба под краката му. А самият той още на 2 януари пристигна във Франкфурт на Майн, за да направи пръв съответния реверанс пред "корифеите" на ФИФА сър Стенли Роуз и д-р Кезер...

БВАНГА – № 1 В АФРИКА

От 1970 г. насам успоредно с европейската си анкета френският седмичник „Франс футбол" организира анкета и за определяне на най-добрия футболист в Африка. Използуват се същите принципи: специализирани журналисти от всяка африканска страна дават свои листи с по 5 имена на играчи, проявили се през годината, а след това аритметичният сбор на точките посочва името на новия лауреат.

За №1 на Черния континент през 1973 г. бе обявен заирският защитник Бванга. Този факт сам по себе си говори за завидно постоянство в играта му, защото в крайното класиране от анкетата през 1972 г. същият футболист бе на второ място – след гвинееца Шериф Сулейман. Така че причините за голямото признание на Бванга не бива да се търсят само в класирането на неговата страна за финалния кръг на световното първенство в ГФР...

Бванга е сравнително млад, 24-годишен, но вече има значителен опит в турнири на високо равнище. Футболния си път започва в своя пръв и единствен клуб „Мазембе", известен в Европа със старото си име „Englеберт". Още като юноша Бванга намира място в мъжкия състав на клуба, а годините на истинското му узряване съвпадат с най-силния период в историята на „Мазембе", който през 1968 и 1969 г. спечели купата на африканските шампиони. Тогава Бванга дебютира и в националния отбор на Заир.

За да дадат най-точна представа за футболиста Бванга, африканските спортни журналисти го сравняват с Франц Бекенбауер. Разбира се, не по класа, а по игров маниер. Още в юношеския отбор на „Мазембе" Бванга е заемал всички постове с изключение на един – вратарския. Доста „преквалификации" го очакват и по-късно, в мъжкия състав. Но той не се сърди, не се отчайва. С еднакво удоволствие и с еднакъв успех играе навсякъде, където го поставят. Не би поискал да застане само на вратата – и то не защото не може да се справи и с тази „длъжност". Там, пред мрежата на „Мазембе" и заирския национален отбор, играе неговият по-голям брат Казади...

От миналата година Бванга е точно копие на Бекенбауер в отбора на Заир – изпълнява ролята на „метач" и действува точно в стила на своя именит „модел". Има добра техника и добро чувство за избор на позиция, не се страхува от стълкновенията, влиза остро в индивидуалните схватки, когато вече няма друг избор, но никога не е преднамерено груб. И като Бекенбауер при всеки удобен случай тръгва напред с топката, за да започне и развие поредната контраатака на своя отбор. Прави го със завидно умение и не се свени да излезе дори на предна позиция, да стреля в противниковата врата, а вкарва и голове... Ролята му в общия тактически план на отбора е твърде важна, защото „леопардите"(под такова прозвище са популярни в Африка заирските национали) обикновено използуват защитна постройка и разчитат предимно на контраатаките. Такъв ще бъде маниерът им и по време на предстоящия финален кръг за световното първенство – всички противници на Заир са от явно по-висока класа. А това означава, че през юни Бванга ще има доста работа...

Капитанът на шотландския национален отбор Били Бремнър – един играч, който години наред умело дърпа конците в средата на терена. Ще бъде незаменим и по време на финалния кръг за световното първенство...

ТУК ВЕЧЕ Е ИМАЛО ОЛИМПИАДА

МАКЕТ НА НОВОТО ОЛИМПИЙСКО СЕЛО, ЧИЕТО ИЗГРАЖДАНЕ БЪРЗО НАПРЕДВА.

Пристигнах в Инсбрук на развиделяване. Отдясно и отляво се извисяваха причудливите върхари на Алпите, облекли своята нова бяла премяна. А самият 117-хилядeн град бе колкото внушителен и импозантен, толкова и неповторимо красив.

Тук вече е имало "бяла олимпиада" – през 1964 г. Сега, само 12 години покъсно, възползувал се от отказа на Денвър (САЩ) да организира игрите, Инсбрук отново ще отвори гостоприемно вратите си за участниците в олимпийските стартове между 4 и 15 февруари 1976 г.

Вече познатият ни девиз на тиролците за "скромни олимпийски игри" се потвърди многократно по време на престоя ми в Инсбрук. Използувайки миналия си опит, домакините се стремят да решат всички въпроси, без да хвърлят големи средства, но така, че да предоставят всички необходими удобства както на състезателите, така и на очакваните многобройни гости.

На границата между миналите и предстоящите зимни олимпийски игри – две години след Сапоро'72 и две години преди Инсбрук'76 – нашият сътрудник ДИМИТЪР КАЦАРОВ има възможност да посети столицата на Тирол в долината на река Ин и да се запознае на място с театъра на бъдещите спортни битки, както и с подготовката за наближаващото голямо събитие. Тук той споделя своите впечатления.

По пътя към Инсбрук, в Игълс тя обясняваше:

– Олимпийският огън отново ще гори тук, край шанцата, както беше и през 1964 година. Ще бъде пренесен със самолет от Гърция. Тържества за посрещането му ще бъдат организирани във Виена, Линц, Залцбург и Инсбрук. А тук вдясно, също както през 1964 година, ще бъде финалът на спускането за мъже от връх Пачеркофел, но при основно подобрена трасе...

Свечеряваше се, когато пристигнахме в Аксамер Лицум, на 22 километра от олимпийското градче. Залязващото слънце бе обагрило с пурпур околните върхове на Алпите. Край долната станция на седалковия лифт цареше оживление.

Много сърдечно бях посрещнат от Франц Визер – заместник генерален секретар на XII зимни олимпийски игри. А само два часа по-късно посетих първото спортно съоръжение – пистата за бързо пързаляне с кънки. Тя се намира до самия зимен олимпийски стадион, чието откриване е предстоящо.

Строежът на новата писта е започнал на 2 юли миналата година и е бил завършен според предварителния план за 4 месеца. Предишната писта е била широка 14 метра, а новата има широчина 12 метра. Разполага с два състезателни коридора и един за загряване. Тепърва тук ще бъдат монтирани електронноизчислителните уреди и прожекторите – Инсбрук е избран за домакин на световното първенство по бързо пързаляне с кънки на 16 и 17 февруари тази година, което ще послужи като генерална проба на новата пързалка. Дотогава край финала на пистата ще се издигне нова сграда от алуминий и стъкло за съдийския апарат, ще бъде подобрена и съществуващата озвучителна уредба.

Бетонната основа на пистата е приспособена към температурните изменения и може да се разширява и свива. Тя е дълга 400 метра. В елипсовидното поле, опасано от пистата, допълнително ще бъде построена тренировъчна изкуствена пързалка с размери 39 на 82 метра.

Пистата е изградена по проект на известния щутгартски арх. Вернер Дайле, създател на модерните ледени пързалки в Кьонигзее и Инцел (ГФР) и в Оберхоф (ГДР). По негов проект ще бъде построена и новата комбинирана писта за бобслей и спускане с шейни.

По време на срещата с Бертъл Нойман – директор на олимпийския стадион и едновременно отговорник по въпросите на печата – към нас се присъедини и симпатичната ръководителка на хостесите за предстоящите зимни игри д-р Еми Швабе. След това заедно посетихме някои от останалите спортни обекти. По пътя към 104-метровата шанца в Игълс тя обясняваше:

– Тук, на този склон – продължи да обяснява приятната ми събеседничка, – ще бъдат слаломите за мъже и жени. Така значително се опростява подготовката на трасетата. Пак тук е и едно от трасетата за мъжкия гигантски слалом, така че за трите състезания ще може да се използува общ финал...

Не по-малко интересна за мене бе възможността да присъствувам на едно от съвещанията на организационния комитет, което се състоя на... открито в Зеефелд – района, определен за северните ски-дисциплини. Трябваше да се определят окончателните места на старт-финалите за бяганията и биатлона, стрелбището за биатлон и помощния пресцентър. Въпреки силния северен вятър и температурата от 10 градуса под нулата разискванията протекоха спокойно и делово, взети бяха разумни решения. А създаването само на един помощен пресцентър тук за всички северни дисциплини и б лона ще спести на организато над 10 милиона шилинга. В тази ка интересна е следната съпос ка: за игрите през 1964 г. са би разходвани общо 850 милиона ш га, а за предстоящите игри се вижда да отидат не повече от милиона. Инсбрукци наистина шегуват, когато говорят, че т та "бяла олимпиада" ще бъде та, скромна и евтина...

На другия ден ми бе предоста възможност да се запозная отбл изграждането на новото олимпи село, което се намира в непо ствена близост до селото от 19 То включва 35 сгради с общо стаи. Тук ще бъдат настанени ки участници в игрите и остана членове от спортните делега както и всички съдии. Предвижда същия район да бъдат постр три спортни зали. Взимат се мер за медицинското обслужване на тателите.

В Инсбрук се строи и нов прес тър, където журналистите ще и най-големи удобства за работа.

Въпреки краткото време, с ко разполагаха за подготовка дом ните на бъдещите зимни олимпи игри – само три години! – не мож има никакво съмнение, че благод ние на опита и ентусиазма им ме те усилия ще се увенчаят с пъле пех, а XII "бяла олимпиада" ще превърне в нов израз на желани за разбирателство и дружба ме спортистите и народите от свят.

3

1 ЛЕДЕНАТА ПИСТА И ПОКРИТ ЗИМЕН СТАДИОН ЗА 10 000 ЗРИТЕЛИ КОЙТО ЩЕ СЕ СЪСТЕЗАВАТ ФИГУРИС ТЕ И НАЙ-ГОЛЕМИТЕ ПРЕТЕНДЕНТИ ТИТЛАТА ПО ХОКЕЙ НА ЛЕД

2 ДОЛИНАТА НА ИН ОТ ПТИЧИ ПОГЛЕ – ПОКРИТИЕ СЕ ОСНОВА ЗА ПО-МАЛ ПИСТА?

– Как
чин няма. За всеки кръг са нуж ати повече помощници, отколко ани съдии. Това е пътят, по който ва да влезе всеки млад съдия в голе футбол. Разбира се, при формирането ийските тройки трябва задълбоче за се мисли...

– Какво друго може да се направи?

– Тъч-съдиите могат да "тренират" мо по време на мач. "Сухите" трени вки са невъзможни. Това означава, че вището на помощник-съдиите, чиято оля излиза на преден план особено кога по се заговори за засади, може да бъде вишено с подобряване на футболното и съдийство въобще.

НЕДОВЪРШЕНО ИНТЕРВЮ

Помня как неведнъж поканени за разговор да заминават внезапно, други да заболяват. Тогава темата или поводът осъряват и "планирането" не вижда ил свят. Не, случаят с Апостол Казмитев, за който искам да разкажа, може би единствен. . .

Преди година големият ни артист рие поканата на "СТАРТ" за един азговор – казано най-общо – за спорта. Но той бе непрекъснато зает. ътуваше, снимаше се за телевизия, започна работа върху образа на ар Иван Асен във филма "Сватбите Иоан Асен", играеше без отдих на ената на Народния театър ИВ.Вазов", отдаваше много на студентите си във Висшия институт по еатрално изкуство. Няколко пъти говорените дати и часове за разгора отпадаха. Той просто не може. . . В началото на октомври м.г. дна случайна среща ни изправи един рещу друг.

– Трябва да направим по-скоро интервюто, защото само след десет и навършвам 50 години и приближавайки полувековната възраст, не е мога да говоря за спорт. Освен това преживях операция, а "инвалидите" не са компетентни в тази област – шегуваше се както винаги Казмитев.

Приех думите му за шега. Той бе михнат и сърдечен. Очарованието му и ведрият му нрав, така щедро облъхвали безчетните му приятели, почитатели, познати, не му изневеряваха дори и тогава, когато е бил разкъсван от тежка болест, месец преди дъхът му да секне завинаги. . .

Сега, след смъртта му, разгръщам бележките, писани преди една година.

"Апостол Карамитев е актьор, чието лично и артистично очарование завладява всеки, докоснал се до него, до изкуството му – така започва уводът към материала ми за илюстрования спортен седмичник.-Той е една личност, която е преживяла сложни етапи на популярността. От възторзите по неговия Ромео и поредицата филмови образи до тежкото за възрастта му звание "Народен артист". В съдбата и творческата биография на Карамитев нищо не е изграждано върху шанса или случайността. Тъкмо обратно – той е човек с трудна младост, преминала в родния му град Бургас през не една "професия" на физическия труд. И може би затова изключителната му работоспособност и актьорският труд за него не са бреме, а мъчителна, тревожна радост. Никога не се уморява да търси, да обогатява и себе си, и образите, които създава вече 25 години на сцената, киното, в телевизията, радиото. . .

Въпреки своите 49 години Карамитев окачествяваме като действително "СПОРТЕН ТИП" в живота. Върви напето, устремено, носи се в спортна линия в буквалния смисъл. Той изглежда така, сякаш се надпреварва с времето и разстоянията, като изкачва стълбища като хърделист, ведър е като плувец след състезание. С една дума, има вид на човек с идеално здраве и превъзходно разположение на духа. . ."

Тези редове прочетох на Карамитев. Той слушаше и се смееше на висок глас. Но изведнъж се раздвижи, започна да крачи насам-натам с напетата си фигура. Дори тежката театрална средновековна одежда не скриваше в този момент страстния пешеходец, спортиста, най-ревностния привърженик на призива "Бягайте за здраве", когото не един и двама са срещали в Парка на свободата.

– Добре, съгласен съм да подготвим нещо като интервю за "Старт". Но при едно условие. Аз да си измисля въпросите. Просто искам да ги нагодя към мислите си и схващанията си за спорта, живота, сцената, които досега не съм имал случай да изразя по никакъв повод. И моля те, вземи следващия път магнитофона си, защото ще говоря направо. Не за друго, а защото импровизацията е велико нещо, искрено и неповторимо като футболен мач. . .

Карамитев ме гледаше така, сякаш ми се извиняваше заради необичайното си предложение пред един журналист, с когото много пъти е имал съвместна работа.

Карамитев продължи да говори, но съвсем отчетливо, сякаш диктуваше. Предавам дословно по-нататък бележките си.

– ПЪРВО, трябва да кажа какво за мене е спортът – отмора, стил на съвременен човек или съзнателно физическо натоварване.

ВТОРО, ако не беше любовта ми към театъра, който за мене е всичко, бих ли се отдал в младостта си на някакъв вид спорт.

ТРЕТО, стана "модерно" да се правят паралели между артисти и спортисти. Тук искам да поясня гледището си за изявата на едните и другите, ролята на вдъхновението, отго ворността, труда.

ЧЕТВЪРТО, непременно трябва д изложа отношението си към победи ме и пораженията на първите н спортисти. Винаги ли оправдават поведението си в спортните битк смисъла на древногръцката поговор ка "Здраво тяло – здрав дух".

ПЕТО, за театъра съществув един вечен, могъщ фактор – ПУБЛИ КАТА. В каква степен този факто може да се отнесе и към спорта. Ви нагли ли трябва да ѝ се дава правот прибързано да съди и хвали, да бъд придирчива или снизходителна о клубни съображения.

ШЕСТО, ненавиждам ласкателството. То уврежда дълбоко и трай но изградени хора, а на спортисти те, спортните звезди и талантит пречи да имат вярна самопреценка.

Но стига дотук, че сякаш стана много сериозно – каза накрая Карамитев. – Какво ще кажеш – обърна се той към мене.

– Нима ще пропуснеш случая да из разиш симпатиите си към любими футболен отбор? – подсетих го аз.

– Разбира се. САМО "ЛЕВСКИ"! – извика по детски Чочо.

. . . Оставаха минути до спектакъла. Сбогувахме се. Той обеща много скоро да ми се обади, за да запишем разговора.

Не успя. . .

Сега си спомням за поговорката, за която стана дума в нашия разговор. До последните часове на живота си той се бе борил да я коригира в обратен смисъл: "Здрав дух в. . ."

Може би това бе единственото състезание, което той не успя да спечели. . .

Недялка АЛМАЛЕХ

ТРАСЕТО НА СМЪРТТА

Разказ
от Гари РАЙТ

Продължение от брой 136

ПИЛОТЪТ здраво обхвана волана и внимателно го издърпа, отваряйки леко спирачките. Шейната докосна леда, наклони се, но той я направи, моментално обръщайки плазовете. Кормилникът му се понесе напред. Той се залепи за него. Наближиха втория ляв вираж, тесен, хлен с шейни. Двамата се гмурнаха почти едновременно във виража, едва ли не на около шадесет и пет сантиметра един от друг. Ирчета лед, излитащи изпод плазовете, бабаняха по корпуса на шейната му. Като човна градушка. Внезапно накланяне. Серия ари отляво и отдясно. Някой отпред рязко ворви спирачките. Нещо се беше случило. Той агира като автомат – отвори напълно крите и с всички сили натисна левия педал, мъчейки се да задържи шейната плътно към вътрешния ръб на виража – най-безопасното. Шейната започне. Шейната започна да се плъзга по-бавно, все по-бавно, докато накрая не спря. Той се оказа сам на върха на трасето. Плазовете му бяха изгубили контакт с ледената писта. Той се изправи, за да се огледа наоколо. Всички пилоти бяха изчезнали. Трасето беше празно. Тишина. Ледът скрипеше под краката му. Тишината беше странна. Влажна. Той се обърна, за да погледне надолу по трасето. Нищо не се виждаше. Нищо, освен ледените стени, които се извисяваха над него. Той беше сам. Сам на върха на трасето. Сам на върха на трасето на смъртта.

. . . Някой беше попитал Ерик Сигизмунд как успява да контролира шейната си, на което той отговори: "Аз почти не я контролирам."

Преди една година тя съвсем се изплъзна от контрола му, обърна се и върху нея налетяха четири други. . .

Някакво, спомената до този момент чувство отново го завладя: сега вече нямаше никакъв начин да спре шейната, дори да искаше да я спре. Освен един: да катастрофира. Ще лети напред, ще се носи така до самия край. И изведнъж в него се породи увереност, че краят е близо, много по-близо, отколкото финалът. Този път много по-близо. Той беше катастрофирал не един и не два пъти, но никога досега не беше изпитвал такъв истински страх. Не, такъв още не беше изпитвал. Това беше особен страх. И въпреки че не можеше да разбере в какво именно се състоеше разликата, той беше сигурен, че този път няма да има финал. Няма да има финал – ето кое беше лошото!

Шейна след шейна с грохот се сриваха по "Терасите" – 300-метрова каскада от няколко опасни наклона. Един след друг пилотите отваряха докрай "крилете", други започнаха да изстрелват спирачните ракети.

По страничните стени на каскадата ледът беше сравнително по-равен. Той насочи шейната вляво, прилепи я към стената и с цялата си тежест натисна левия педал, задържайки я с ножовете на плазовете в наклонено положение. След това прибра спирачките и започна да печели метър след метър. Сурова необходимост. Страхът – това все още не е основание да бъдеш назад. Този, който се страхува, никога не би станал първи пилот на трасето.

Внезапно от групата на първите се отдели някаква шейна, подскочи от поредния праг и се изви във въздуха. Още един път докосна леда – и отново се завърти във въздуха. Шейните след нея пуснаха в ход ракетните спирачки, като се стремяха да се изнесат към края на трасето. Още една се наклони настрани и се преобърна. Смачканият корпус се завърти като пумпал и изчезна. Двама вече излязоха от играта. Някой катапултира, описвайки дъга. Капакът на кабината му блесна на слънцето, а това значеше, че още една шейна остана без управление. Сега и той отвори напълно "крилете" и изстреля ракета – инерцията със сила го хвърли върху предпазните колани. Лявата ръка легна върху лоста, готова да възпламени заряда под седалката. Само да не закъснее. . .

. . . Курт Шнабел се гордееше с това, че единствен от всички не беше катапултирал. И тогава, когато все пак се реши на това, той дръпна ръчката с частица от секундата по-късно, отколкото трябваше, и парашутът спусна на земята един обезобразен труп. . .

Трите шейни, останали без пилоти, като обезумели се премятаха по леда, докато се скрият от погледа, някъде долу. Пилотът прибра крилете. Ръцете и краката му неудържимо трепереха. Той изруга. Би могъл да катапултира! Той също би могъл! И никой нямаше да го осъди, щом като точно пред него се беше случила такава бъркотия. Но не го направи. . . а сега е вече късно. Много късно. . .

. . .Само един човек досега се беше изстрелял без каквато и да е причина и без да си развали репутацията. Малкият Кейз. При първото си спускане. А когато след това го питаха съвсем спокойно и безобидно защо е катапултирал, той ядосано отговаряше: "Изстрелях се и това е! Напук на всички! Защото, ако искаш да знаеш, ако не бях се изстрелял, щях да си подмокря панталоните!"

Но и Малкия не можа да се "изстреля", когато на "Пражките" шейната му направи салто и парчетата ѝ летяха по леда почти километър. И останките на Кейз – също. . .

Трасето не признаваше некадърници: или победители или мъртъвци.

. . . Нямат ли край тези спомени. . .

Пражките на "Терасите" най-после свършиха, но наклонът стана още по-голям и шейните се понесоха към "Лупинга" с още по-голяма скорост – над 145 километра в час. Тук бяха монтирани вторите по големина трибуни край трасето.

А наблизо чакаха два хеликоптера на "Бърза помощ" и един свещеник. "Лупингът". . .

ПРЕДСТАВЕТЕ СИ самолет, излизащ в лупинг след пикиране. А сега си представете шейна, която извършва същото – излита след пикиране по извита ледена стена като по грамадна вълна, замръзнала в момента, когато гребенът ѝ е надвиснал над вас. "Лупингът" – така наричаха този чудовищен десен завой на трасето. Вдлъбнатата стена, висока почти петнадесет метра, изхвърляше шейните към небето, преобръщаше ги с плазовете нагоре и след това, като че ли беше малко шестократно претоварване, като с гигантска ръка ги хвърляше отново надолу, в 65-градусова яма. .

. . . "Но това е невъзможно!". . . Така казваха на Уилфред фон Герлах за "Лупинга", когато разработваше проекта на трасето. "Това е просто неизпълнимо!"

Но фон Герлах също беше пилот, притежател на Голямата награда и при това майстор на висшия пилотаж. И когато построиха трасето, той пръв го премина с шейна от горе до долу. На финала той поседя секунда-две в кабината, после мълчаливо се обърна, погледна нагоре към ледената планина и замислено попита: "Каква скорост развих на "Лупинга?" Отговориха му, че локаторите са засекли 180 километра в час. Той кимна с глава, а след това произнесе фразата, която пилотите си спомнят и до ден днешен: "Значи, това е възможно!"

Пилотът видя как първите започнаха да се подреждат един след друг за влизане в блестящата извивка и почувствува, че страхът отново го стиска с ледената си ръка. Тук, на "Лупинга", човек не беше даже пленник на шейната. Нещо по-лошо от това: ако успееше да влезе във виража под точно определен ъгъл, тогава всичко можеше да завърши благополучно, ако ли не. . .

. . . Приятелски срещи на чаша бира, разговори до късно. . .

Старт

ЗАБАВНИ МИНУТИ

ДЕТСКИ СКИ-ГРАДИНИ?

В много страни с развит ски-спорт са създадени специални школи за ски, в които се обучават деца. Интересното при този метод е това, че възрастта на школниците се движи между 3 и 10 години, че всичко става под формата на игра и че заедно с децата и майките им преминават тези ски-курс.

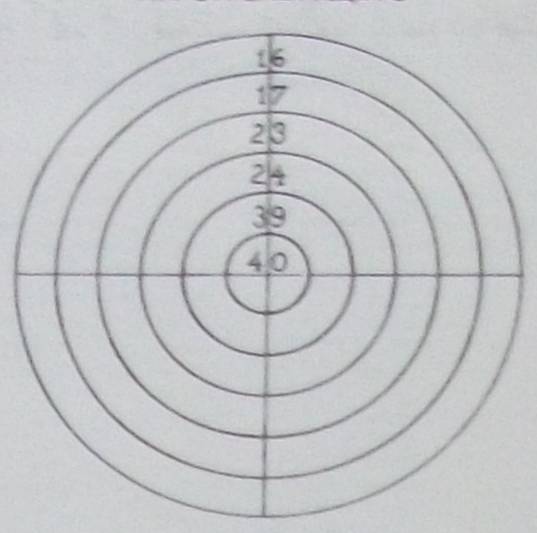
Обикновено плацовете се разполагат около хижа или почивен дом, където се обзавежда специална стая на децата. Там те могат да играят, да рисуват, да гледат филми. Ски-плацът също предоставя условия на малките скиори за игра. Там обезателно се монтира въртележка, която може да се използува от скиорите, мини-боб, индиански шатри и фигури на различни животни – маймуни, котки, магарешки, кучета, гъски, които сами са на ски. Така вниманието на децата се отвлича и те възприемат обучението като игра. Това осигурява крайния успех. Друг важен фактор, който гарантира успешното обучение, е присъствието на майките. Те пряко участвуват в обучението – със ски. Освен това много от майките покрай децата сами стават скиорки и заедно със синовете и дъщерите образуват хармонично спортно семейство.

Нашите планини предлагат отлични условия за обучение на малките скиори. Да вземем за пример Витоша. . . Нима няма възможност в една от многобройните хижи да се създаде такава детска ски-градина? Плацовете около тях също са удобни, нужни са малко средства и повече желание, за да могат малките столичани да получат отлични условия за обучение по ски.

НА СТРЕЛБИЩЕТО

На състезания по стрелба победителят постигнал 100 точки. Отбележете на мишената попаденията на куршумите.

КРЪСТОСЛОВИЦА

ВОДОРАВНО: 1. Наш известен треньор по плуване. 5. Река в Казахстан. 7. Цифрова оценка на успех. 9. Стара марка съветски автомобили. 10 Иглолистно дърво. 11. Инициалите на наш колоездач. 12. Древен японски театър. 13. Името на бивш наш рекордьор по плуване. 17. Пръстеновидни острови. 18. Големи съдове за течности. 20. Спортно равенство. 21. Музикална нота. 22. Римска богиня на гнева. 23. Името на световноизвестен австралийски лекоатлет. 24. Пушек. 25. Марка за електрическо съпротивление (мн. ч.). 26. Част от велосипед. 27. Инициалите на наш заслужил артист. 28. Твърдо образуване на ухото, като необходима принадлежност на слуховия апарат. 32. Летописи. 33. Името на наш бивш рекордьор на 100 м бътерфлай. 35. Просякът от "Илиада". 36. Инициалите на състезател от националния отбор по футбол. 37. Гигантски жаби. 38. Висок служебен чин. 39. Английски полярен изследовател (1800–1862 г.). 40. Малка скандинавска монетна единица. 41. Вид женска кърпа за глава (мн. ч.).

ОТВЕСНО: 1. Наш олимпийски състезател от Мексико на единично кану. 2. Спортен салон. 3. Италиански лекоатлет, класирал се на 6-о място в Мексико на 50 км спортно ходене. 4. Вечно зелено южно дърво. 6. Съюз с обществено-политически или културни цели. 8. Телефонен повик. 13. Стара марка наши хладилници. 14. Непромокаем дебел картон. 15. Презимето на наш бивш световен шампион по бокс. 16. Вид колбас. 17 Цирково площадка. 19. Наше предприятие за козметични средства. 20. Съдба, участ (мн. ч.). 22. Кумири. 23. Известен френски борец 28. Японски гимнастик от близкото минало. 29. Съветски шахматист, бивш световен шампион по шахмат. 30 Град в Магаданска област на СССР. 31. Планинари-спортисти. 32. Неподвижна клетка във водорасло, образувана по безполов начин. 34. Синът на Дедал. 35. Робство. 37. Футболен отбор от Южната "Б" републиканска група. 38. Партия игра на тенис.

Съставил: Георги САВОВ

И ТОВА Е МОДНО

През последните години обособено "модерен" зимен спорт в курортите на Австрия, ГФР, Швейцария и Италия стана кражбата на ски. Според полицейските специалисти тази е дело на добре организирани банди, които всяка сезон се специализират в кражбата на най-търсените марки ски. Пак според полицията тези кражби са много по-безопасни и много по-доходни от кражбата на. . . нови коли.

✱

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА ОТ БРОЙ 136

ВОДОРАВНО: 5. Сервис. 6. Сиварт. 8. Елена (Гогошидзе). 9. Самоа. 11. Тошев. 13. Зоев. 14. Реал. 18. Дунав. 20. "Интер". 21. Пасов. 22. Гидеон. 23. Дюрер.

ОТВЕСНО: 1. Дейвис. 2. Монтъ. 3. Пирет. 4. Брунел. 7. "Реал". 10. Осина. 12. "Орлин". 15. Гурнир. 16. Бест. 17. Медвед. 19. Инаво. 20. Ивков.

Рис. Никифор РУСКОВ

– А помниш ли, когато Ото Домаг изскочи от "Инвалида"?

– Разбира се, а когато го изровиха – колко време беше минало? Два часа. А той си спеше спокойно. И нито една драскотинка, помниш ли?

. . . Припомни си, всичко си припомни. . .

Той влетя във виража почти на метър след шейната пред него. Почувствува страшен, разкъсващ сърцето удар – стената го подхвърли и преобърна. Слънцето внезапно изчезна, за момент му се мярна долината, оказала се почти над главата му и той усети, че пада под нарастващото свистене на вятъра и плазовете. Шейните летяха една след друга като по конец. Изведнъж една от предните се откъсна от тази невидима нишка.

. . . Някой отвори докрай "крилете-спирачки". . .

ШЕЙНАТА се залюля от силните въздушни вихри, образувани от спирачките. Засвятkаха ракети. Някаква шейна отпред се изхвърли встрани, бавно се изви над останалите и се разби в страничната стена на самия изход от "Лупинга". Пилотът дръпна ръчката за катапултиране. Устройството не работеше. Той беше вече мъртъв и съзнаваше това. Видя как други две се издигаха и превъртяваха във въздуха. Още една се разби на парчета. Парчетата продължиха да се плъзгат надолу. Смъртта беше вече пред него – достатъчно е да закачи което и да е от тези парчета. . . Но виражът изведнъж свърши. "Лупингът" премина в полегат склон с лек завой наляво. Пилотът си пое дъх, в устата си усещаше кръв и отломки от зъби. Успя да избегне парче от разбитата шейна, след това още едно, и още едно.

. . . Колко ли загинаха днес! Той – един, това е ясно, но колко още? Страхът, който го преследваше от старта досега, не беше страх от смъртта. От какво тогава? . . .

Шейната потрепера. Днес караше като новак. Злоупотребяваше с ножовете на плазовете. Едва се промъкна през "Менгемето", с усилие взе завоя "Инвалида". След шейната се разлетяха струя ледени парчета и отстрани изглеждаше, че е останала без управление. Само че причината не беше в шейната. Той не владееше нито нея, нито себе си. И се носеше право към вратата на ада със скорост 180 километра в час.

"Урвата" – така наричаха това място на трасето. Тя започваше с безобиден лъв завой само страничните стени постепенно ставаха все по-високи и изведнъж земята се проваляше. Повече от 800 метра неудържимо спускане по 50-градусов наклон до дъното на клисурата и веднага след това нагоре по отсрещния скат, после пълно обръщане надясно на 180 градуса и ново спускане в същата клисура и накрая излизане с остър лъв завой на стръмна стълбовидна права. "Урвата" беше убила повече пилоти, отколкото останалите отсечки на трасето.

Тук ги чакаха най-големите трибуни с най-голям брой телевизионни камери. Тук имаше трима свещеници и подвижна операционна. Тук. . .

. . . Тук несъмнено е краят. . .

ТОЙ ВЛЕЗЕ В завоя прекалено късно и прекалено бързо и ножовете на плазовете не го задържаха. Шейната се подаде. Той реагира механически – с леко натискане на левия педал завърта волана към страната на подаването. Шейната се насочи назад, към върха на виража, където се виждаше само студеното синьо на небето. Той чакаше – някаква част от него оставаше почти спокойна – чакаше да види кое ще се случи по-рано: той ли ще излети през върха, или виражът ще премине в права. Виражът завърши по-рано, премина в права, но подаването не спря – шейната се движеше почти до страничната стена и на 800-метровия склон излетя странично. Той натисна педала докрай. Задната част на шейната закачи стената и се подаде на другата страна. Той моментално завърти волана обратно с надеждата, че ще успее да я изправи, но изглежда, не го направи достатъчно бързо. Шейната рязко се наклони и се изправи на левите плазове. Удари се отново в стената, останала напълно без контрол, макар че той все още се опитваше да я овладее. . .

. . . Ето къде беше работата: той и сега се опитваше. Опитваше се въпреки всичко. Няма значение колко пъти си побеждавал себе си – на теб винаги ти предстоеше да се опитваш още веднъж, и още веднъж. И още веднъж. Неизтощимото аз не можеше да се задоволи само с една победа – и се налагаше да се опитваш отново, още веднъж. . .

И ето сега той вече беше доволен.

БОЛНИЦА. Колко пъти беше му се случвало вече да идва в съзнание на болничното легло? И всеки път с едно и също чувство: ласкаво топлина. . . тялото съвсем отпуснато. А ето сега той ще се опита да го раздвижи и до лакътя къде този път има счупено, а къде – само превръзка. И всеки път репортери и кърпени-зашити, и камери. . . И неизбежната купчина въпроси и отговори. "Инжекторието", както я наричаха пилотите.

– Как се случи това?

– Заплетох се.

– Защо не катапултирахте?

– Парашутът е дяволска работа.

– В кой момент разбрахте, че няма да се справите с шейната?

– На старта.

– Какви са бъдещите ви намерения?

– Да оздравея.

– А след това? Ще участвувате ли отново в състезания?

– Напълно е възможно.

А навън се чуваше вой на вятър.

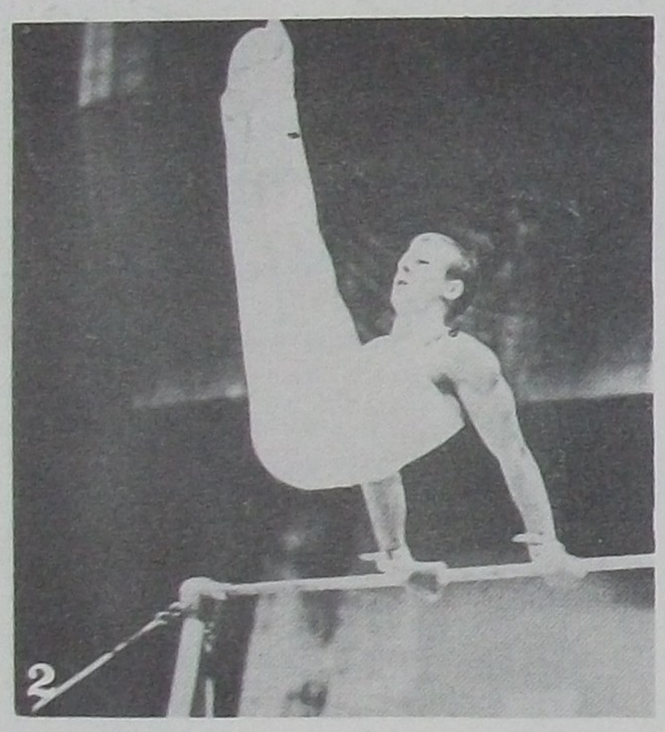
Превод: Димитър РИЗОВ

Из подготвяния от издателство МФ сборник "Спортни разкази от пет континента"

екран

1

2

3

СПОРТИСТ Старт

НАРОДНА МЛАДЕЖ НА ТРУДОВЕЗИМЕТЕЛЯ

КРЪСТИНА ГЪОШЕВА – заслужил майстор на спорта по баскетбол. Започнала състезателния път в родното си село Перущица. Капитан на "Академик" и на националния отбор. 21 години състезателна дейност! 217 международни срещи. Златен медал на европейското първенство в Лодз-1958 г.; сребърен – 1960 г. в София; бронзов – 1954 г. в Белград. Сребърен медал от световното първенство в Москва – 1959 г. Два златни медала от световните студентски игри – 1954 г. в Будапеща и 1961 г. в София. 3-кратна шампион на България с отбора на "Академик" София. Понастоящем главен асистент във ВИФ "Георги Димитров".

1 С отличните си прояви в турнира "Четирите шанци" Ханс-Георг Ашенбах (ГДР) подаде сериозна заявка за световните титли във Фалун.

2 Николай Андрианов е обявен за гимнастик №1 в СССР през 1973 година. (ТАСС – БТА)

3 Американката Джанет Лин спечели състезанията по фигурно пързаляне за професионалисти, организирани неотдавна в Токио.

Старт

ЗА ВАШИЯ АЛБУМ

WM 74

АВСТРАЛИЯ

Състав (от ляво на дясно): Фрейзър, Кюран, Барц, Ричардс, Утесенович, Макей, Уорън, Уоткис, Алстън, Абони и Уилсън.

Старт

ЗА
ВАШИЯ
АЛБУМ

WM 74

АВСТРАЛИЯ

Състав (от ляво на дясно): Фрейзър, Кюран, Барц, ичардс, Утесенович, Маккей, Уорън, Уоткис, Ал- тън, Абони и Уилсън.